

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 KEDD július 22.

172-ik szám

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

A horvát chimera

Budapest, július 21.

Pejacsevics, az új horvát miniszter, leteszi majd az esküt; Skerlec, az új királyi biztos, hivatalába lép; a kerülőt a horvátok körül a magyar kormány az abszolutizmus árnyékában megteszi majd és gróf Tisza István, ezidőszerint magyar miniszterelnök hirdetteini fogja megint, hogy sikerült a legnagyobb és legsúlyosabb nehézségeket legyőznie. Kiállítatja majd magának a bizonyítványt, hogy ő a magyar Herkules, aki minden rettenetes munkát el tud végezni. S a munkapárt tapsolni fog, amint tapsolt mindig, amikor a miniszterelnöknek tapsra volt szüksége.

S miért ne tapsoljon, ha az a kenyere és egyedül való rendeltetése? ... Elvégre is, ha csuszó-mászó, szervilis törvényhatóságok majoritásai prompt szállítják a diszpolgárságokat, miért ne szállítana a munkapárt tapsokat, mikor az sokkal kisebb munkával jár s legfőlebb a tenyerek összeütéséből áll? Akadnak, akik majd elhiszik (a többiekkel nem törődnek), hogy a munkapárt tapsai az egész ország elragadtatását jelentik. Ez pedig a munkapártnak éppen elég és a kormány sem tart igényt többre.

Hogy a horvátoknak kibékítése (vagy legalább az erre vonatkozó kísérlet) a magyar érdekeknek elárulása és a nemzetiségeknek való kiszolgáltatása, ki törődik ezzel? Mert hogy az, sem

több, sem kevesebb, abban kételkedni csakugyan nem lehet. Mindent feláldoznak, ami eddig magyar érdek volt. A vasuti pragmatika revíziója alatt érteni kell az összes magyar szempontok feladását. A helységnév-törvény végrehajtása nem tekinthető egyébnek, mint annak, hogy most már névszerint, vagy elnevezés szerint sem tartoznak Magyarországhoz a horvát helységek. S hogy mindennek nagyobb nyomatéka legyen, az államvizsgákon nem lesz kötelező a magyar nyelv ösmerete.

Ha ennyi magyar érdek felborítása és feladása nem elég, tovább mehetünk, mert van a kormány táskájában még több is. Kielégítik minden gazdasági kívánalmat egy új egyezményvel s ezenfelül két új kormányzati osztályt is kap még Horvátország: egy pénzügyi és közgazdasági osztályt. Csak jól és közelről kell megnézni, hogy mi jelentősége van ennek. Az, hogy Horvátország teljesen és tökéletesen független autonómiát kap, melynek keretén belül a magyar kormány tehetetlen és fegyvertelen. Egészben véve a néző szerepére van kárhóztatva, vagy egyszerűbben és világosabban szólva, a horvátok tehetnek, amit akarnak.

Annyira függetlenekké lesznek Magyarországtól, hogy ügyeikbe nekünk abszolút beleszólásunk nem lesz. Tehetnek mindent nélkülünk, ellenünk, tetszésük szerint. S a legnevezetesebb a dologban, hogy mindezt az „eredményt” kizárólag az erőszak eszközeivel tudta

elérni Tisza, amint hogy minden eredményét, vagyis azt, amit ő eredménynek nevez, az erőszak eszközeinek köszönheti, nem pedig a morális befolyásnak, amely az eszközök közt a legnevesebb.

Mélyebben leszállva a kormány műhelyének homályába, megdöbbenő látványosság tárul elénk. A célzat világos: megerősíteni ellenségeinket, vagy nevezzük úgy: azokat, akik velünk szemben állanak, hogy minél gyengébb legyen Magyarország. Van-e gonoszabb politika, mint az, hogy a körülöttünk és körülünkön belül hullámzó nemzetiségeket fölfegyverzik ellenünk, erejüket növelik, fegyvereiket megélesítik csak azért, hogy a magyarság annál könnyebben legyőzhető legyen?

Kétségtelen, hogy Tisza István csak egyetlen elemtől fél és retteg és ez nem más, mint a magyarság. Tudja, hogy a magyarság tisztában van az ő céljaival és Tiszában fölismerete természetes és kérlelhetlen ellenségét. Ezt tudva, úgy rendezte be dolgait, hogy a magyarságtól minél jobban elszigetelje magát. Idegen elemek fölülkerekedését tartja kívánatosnak, ahelyett, hogy azoknak amalgamizálását tartaná legfőbb államférfiúi hivatásának. Rettegésben s bizonytalanságban tartani a magyarságot éppen olyan fontosnak tartja, mint amily fontosnak tartotta megakadályozni a választójog demokratikus megalkotását.

A mérlegen tehát így alakul Tisza érdeke szerint a dolog: minél kevesebb

A mohó méhek

Írta: Hadrik Elka

Tusy, az elegáns, ünnepezt Tusy, kétségbeejtő megadással hevert barokk-stíliú, fakó zöld bársony kereveten és körmeit reszelte, csiszolta, formáztatta. Reggel volt még, az ő számítása szerint, de lehetetlen volt aludnia, annyit duruzsolta fülébe az anyja, nagynya, miy üdvös a korai felkelés. Hát felkelt a kedvük szerint, de még mindig a szobában volt leeresztett zsaluk mellett és a toalettjével foglalkozott, bár tíz óra elmúlt már, falusi időszámítás szerint közeledett az ebéd ideje.

Ezelőtti években Tusy szerette ezt a néhány heti falusi tartózkodást a nagyszülei házában. Szerette a hűvös, homályos szobákat, a rendületlenül álló nehéz butorokat, mert neki kellett vigyáznia, hogy szeles mozdulataival kárt tesz bennük. Élvezet volt a butorokat védő, horgolt terítőcskéik lucaesain végig fűzni az ujjait. Nagyszerű volt hallgatni a szárnya sok sívi ását kora hajnalban, a tehenek bögsét, a nyáj kolompját. Képes volt kiugrani az ágyból, hogy lássa a sok borzasszörű, piszkos fehér báránycákat egy csoportban, mikor a legelőre hajtják.

Ah, e profán passzióknak vége. Nagy leány lett, Holgy, finom izlésű, társaságba járó. Idegessé teszi a falusi élet kicsinyessége. A báránói már elegáns fürdőhelyeken szórakoznak és neki unokai gyöngédségből minden nyáron három hetet kell itt vesztegetnie. Eze-

ket gondolta Tusy, mialatt körmeit csiszolta félig leeresztett zsaluk mellett.

Ekkor csizmanyikorgás hallaszott. Kopogtak az ajtón, de még ki se mondta a szót — Tessék! belépett a nagyapja, előre tolva az ajtón hosszuszárú, füstölő tajtékpipáját. Kedves szókat mondott az unokájának és homlokán csókolt. Ezután újra elhagyta a szobát. Nem bírta a szoba levegőjét ilyen szép napos délelőttön. Tusy szentül meg volt győződve arról, hogy csakis jónevelésének köszönheti, hogy jóizlésének följajdulását türtőzteti, mikor a nagyapja arcába fujja a pipafüstöt s félretolta gondosan ondoleált haját a homlokáról, hogy régi divatu homlokosókkal üdvözölje őt. Ezen a reggelen a nagyapa másodszer benyitott az unokájához.

— Vendéget hoztam a mulattatásodra. Ismered gyerekkorából Sándort, Pethő Sándort, a meghölgögt papunk fiát. Megembere-sedett mióta nem láttad. Szép, derék legény, külföldön is kóborolt.

Tusy ezt a hírt is félelemmel fogadta. Előre tudta, hogy ez a Pethő Sándor nem felel meg az ő izlésének. Ujabb gyötrelem lesz neki is jó képet mutatni.

A vendég a nagyszobában várakozott egy fotelen ülve, mikor Tusy belépett, sietve föl-emelkedett, büszken, egyenesen, mint a szépen nőtt fa. Arra nem számított, hogy éppen a feje fölött lóg a jegeczüveges csilár, beleütközött a feje s zörögve, csörögve ingott egy ideig a sok lánczat csüngő üvegprizma.

— Nem ilyen hosszú legénynek szabták

ezt a házat! — szólott az üreg ur jóízűen nevetve.

A vendég elpirult, érezte Tusy gunyos pillantását, amint kezét felé nyújtotta. Mikor pedig Pethő megszólalt, Tusy ismét hámulva huzta fel a szeméit és gunyosan bigyesztette le az ajkát.

— Ki beszél manapság így?

Ezeöltt a református papoknak s a mult századbeli színészeknek lehetett ilyen hangjuk! — gondolta. De aztán, hogy Pethő tovább beszélt, Tusy megfélemedkezett előbbeni nézetéről és hallgatta, hallgatta. Nem is azt, amit a férfi beszél, de a hangja, a mély, erős, bugó hangja különös hatalommal uralkodott. Majd parancsoló, követelő volt, majd sima, lágy, körülölelő. Nem lehetett gunyolódni fölötte. Nem lehetett szabadulni tőle, vonzó volt, mint a szép, komoly zene. Végre, mikor Pethő Sándor elment, Tusynak az volt a véleménye felőle, hogy szép és furcsa típus. Ilyenek lehetnek azok a bakonyi betyárok, kik a legenda szerint nagyuri asszonyokat csábítottak el.

Tusynak némiképp igaza lehetett. Pethő Sándort nem riasztotta vissza az elegáns hölgy hideg, kimért modora. Máskor is eljött, ezután gyakran. Sohse látta meg, hogy Tusy csak éppen udvariassággal foglalkozik vele. Ugy viselkedett, mintha ő ur volna minden felett. Ur a nehéz, nagy problémák felet, melyeket néha szóba hoztak, ur az erdő, mező fölött. Sőt még a hölgy szíve fölött is uralkodni látszott. Ugy és az történet mindig, amit ő akart, csodálatosképpen pedig sohase mondta ki azt a szót: — így akarom! Tusy fellelte magában,

jogot s befolyást a magyarságnak s minél többet a magyarság ellenfeleinek. Ez az egész tartalma Tisza politikájának, aki mindig azt kürtölteti magáról, hogy mindent a hazáért, holott be nem vallott, de mindig követett jelszava: mindent saját hatalmáért. Semmitől sem riad vissza, hogy ezt az irányt szolgálja. Nyilván érzi, hogy büneinek ez az egyetlen támasza s mihelyt ezt szem elől téveszti, a hatalom is kisiklik kezéből.

S mindazt, amit a horvátoknak a magyarság javára áldozni akar, milyen látszatba burkolja? Egy chiméra ez, amely valóságot nem ölthet, különösen nem a mostani viszonyok közt, amikor minden élére van állítva. Ez a chiméra abból áll, hogy el akarja hitetni, mintha Pejacevicnek sikerül majd egy unionista majoritást szerezni. Ez a látszatnak a politikája. Az unionista párt, amely a levegőben van s kérdésesebb, mint valaha, hiven és rendületlenül ragaszkodnék Magyarorszához és megóvná, megvédené Horvátországban Magyarország érdekeit és szupremáciáját.

De hogy azok után, amik a közelmúltban Horvátországban történtek, csakugyan sikerül-e Pejacevicnek egy unionista többséget szereznie, abban mindenki kételkedhetik, aki úgy a horvát viszonyokat, mint pedig a horvátok politikai irányait csak némiképpen is ismeri.

Az egy bizonyos és kétségtelen, hogy minden érdekünket, amelyek bennünket Horvátországhoz fűznek, odadobja gróf Tisza István látszólag az említett chiméráért, a valóságban pedig a hatalmáért, amely a magyar parlamentben nem nélkülözheti a negyven horvát szavazatot. Bizonyos az, hogy megint megindult a munka új irányban a magyarság ellen. Abban az irányban, amely Magyarország letörését jelenti. Az a hatalom, amely most dominál itt és mindent a maga végzetes körébe von, csak egy megnyomorított, agyonhajszolt, rettegetben tartott, bizonytalanság

hogy végig játssza a játékot. Ugyan kettejük közül melyik lesz az erősebb. Ki lesz a győző, a természetes erő-e, avagy az ő okos, raffinált életgondolkodása? Naphosszat együtt voltak ezután. Kerthben, kirándulásokon, hosszú lovagoló sétákon. Kedves társ volt Sándor ezeken az utakon. Ismerie a tájat. Az erdőben minden bokor, fa jó ismerőse volt. Tudta, melyik ág az, melytől védeni kell hölgyét, előre elhárította, nehogy megsértse. Tudta, melyik fán fészkel a rigó, mely bokor tövében találnak apró fűrjeket. Ugy látszott, mintha az egész világ térképe a tenyerére volna rajzolva.

Utóvégre a helyzet most türelhető — gondolta Tusy az ilyen séták után.

— Az én haramia királyom böles legény, de Pesten nem mennék vele végig az utcán. Az ő külseje csak az erdőhöz illik.

Egy nap hosszú gyalogsétát tettek a földiken át. Szép délután volt. Erősen tűzött a nap. A forró, magasra nőtt, gőzölgő füvek között jártak. Ezernyi színes virág tarkította a rétet. Ezernyi színes pille lebegett a virágok felett.

Méhek dongtak, zümmögtek, bőséggel táruult eléjük az édes nedv. Kellemes, szép ízű volt ez az út. Tusy úgy képzelte emellett a szép, nagy, erős férfi mellett ezen az úton, olyan ő, mintha királynő lenne. Bizonyos volt benne, hogy bármiféle bizarr kívánsága támadna, a férfi teljesítene. Ha véletlenül azt mondaná, hogy fogdossa össze mind a virágok fölért libegő legkéket, vagy tépje le az összes virágzó szirmokat, hogy éhen vesszenek a mohó méhek, megtenné! Ez a férfi mindent megtenne neki, pedig gyáva, mégis gyáva nem

által gyötört magyar nép fölött tud uralkodni.

Ez a jelentősége és semmi más a horvát chimérának, amelynek Tisza mindent feláldozni készül.

Tisza István a királynál

— Horvátország új komiszárusa —

Cuvaj elmegy, báró Skerlecz jön

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 21.

Az új horvát miniszter, gróf Pejacevich Tivadar holnap esküszik fel Ischlben a királynak s vele együtt esküszik báró Skerlecz Iván is, aki a gyűlölt Cuvaj Edét váltja föl a királyi biztosságban. Gróf Tisza István miniszterelnök ugyanis, — aki a két horvát államférfiaval együtt szintén Ischlben időzik s a királynál is megjelenik — nem tartaná helyesnek, ha az alkotmányosság tulgyorsan térne vissza Horvátországban s ezért kell még egy pót-komiszárus. Skerlecz, akit egyszersmind jövődó bánul szemeltek ki, csakis azzal vállalta el ideiglenesen a királyi biztosságot, hogy az új miniszterrel együtt lehető gyorsan szanálja a drávántuli politikai helyzetet s záros határidőn belül a Szábor-választásokat kiirathassa. Horvátországban, bár Skerlecz nem exponált személyét antipátiával nem fogadják, még unionista körökben sem tett jó hatást a komiszáriátus meghosszabbítása.

Mai híreink itt következnek.

Pejacevich és Skerlecz

A szombati minisztertanács elhatározta dr. Cuvaj Ede horvát királyi biztos fölmentését, de helyébe nem kerül még alkotmányos bán, hanem ideiglenesen újabb komiszáros kerül a helyébe báró Skerlecz Iván miniszteri tanácsos személyében. Skerlecz holnap együtt esküszik fel az új horvát miniszterrel, gróf Pejacevich Tivadarral. Cuvaj felmentése és a két kinevezés a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg.

Félhivatalosan jelentik: Tisza István miniszterelnök vasárnap reggel báró Skerlecz Ivánnal Bécsbe utazott, ahonnan ma folytatta útját Ischlbe

volt, annyi magányos órán, akkora bátorsága se, hogy jól, érzéssel megszorítsa a kezét.

Sándor mindig előbb járt egy lépéssel, mint Tusy, hogy elhárítsa az összekapaszkodó bokrok, növények ágait. Egyszerre, hirtelen, nem lehet tudni merről, honnan, nagy borzas kutya loholt eléjük. Nagy szája tátva volt, nyelve hosszan lógott. Biztosan fáradt s melege volt szegény párának. Tusy megijedt, egyet kiáltott és Sándor karjába kapaszkodott félve.

Pethő Sándor nevetve üzte el a kuvaszt. De ez a lógós nyelvű állat oly szörnyű, félelmetes és csuf volt, hogy Tusy még mindig félt és irtózott. S menedéket keresett.

— Úljunk le — mondotta Sándor, jó helyet mutatott hosszan lefűző ágai alatt.

Lehelyezkedtek. Sándor hűvös ágat tépett, azzal legyezte hölgyét. Tusy egyideig csak hallgatott, bármit és bármiről is beszélt a férfi. Aztán hirtelen, ok nélkül, köny jött a szemébe.

— Mi baja? — mondotta Sándor, egyszerűen, de hangja, bátor, erős, szép hangja remegett, hogy alig tudta a szót kimondani.

— Mi baja? — kérdezte újra oly halkán, mint a fű hangja, melyet a szellő érint.

Tusy nem válaszolt, lehajította a fejét Sándor vállára. Talán nem is tudta, hogy ezt teszi. Azt tudta, hogy ő volt az első, ki ajkát csókra nyujtotta és hogy bolondul szerelmesen csókolták egymást.

— Büszke, szép leány, te! — mondotta Sándor később, mikor újra meg újra csókolta a leány fejét.

De erre a szóra Tusy felébredt. Tényleg

s holnap reggel kihallgatáson jelenik meg a királynál.

A miniszterelnök kihallgatása után gróf Pejacevich Tivadar mint horvát, majd báró Skerlecz Iván, mint Horvátország királyi biztosa leteszik a király kezébe az esküt.

A miniszterelnök szerdán reggel Bécsben lesz s valószínűleg már szerdán délben visszautazik Budapestre, ahová szerdán este érkezik meg.

Egy hiradás szerint gróf Tisza István vasárnap gróf Berchtold Lipót külügyminiszterrel tanácskozott, ma pedig Ischlbe utazott, hogy jelen legyen holnap Pejacevich horvát miniszter eskütételénél. Eskütétele után a király külön kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt, aki azután visszautazik Bécsbe, hol ismét tárgyalásokat fog folytatni és a hét közepe táján jön vissza Budapestre. Gróf Pejacevich Tivadar ujonnan kinevezett horvát miniszter tegnap Bécsben gróf Berchtold külügyminiszterrel tárgyalt, ma pedig Ischlbe utazott, ahol kedden délelőtt 10 órakor teszi le az esküt a király kezébe.

Ischlből táviratozzák: Pejacevich Tivadar gróf, a designált horvát miniszter Vértessy államtitkár kíséretében ma délután 2 órakor ideérkezett és a Bauer-szállóban vett lakást.

Kálmán Gusztáv távozása

Mint értesülünk, a király Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkárnak kiváló szolgálatai elismeréséül a *titkos tanácsosi* címet adományozta. Az erre vonatkozó legfelsőbb közlés a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Ez a kitüntetés fogja enyhíteni a közeli távozás fájdalmait.

A főispáni tanítók

A kultuszminisztériumban törvényjavaslat készül, amely az állami elemi iskolai tanítók és tanítónők kinevezését az iskolai gondnokságok előterjesztésére a *vármegye főispánja fogja teljesíteni*. A törvényjavaslat állítólag már elkészült és azt még ebben az évben beterjesztik a képviselőház elé, hogy a jövő évben már évben már életbe léphessen.

A függetlenségi pártkörből

Az egyesült függetlenségi és 48-as pártban ma este több képviselő fordult meg, köztük az elnökség tagjai közül: Károlyi Mihály gróf, Bakonyi Samu, Lovász Márton, Zlinszky István háznagy. A képviselők az aktuális bel- és külpolitikai eseményekről folyó beszélgetés közben sokáig maradtak együtt a klubban. Hét órakor jött fel a párt ügy-

mintha álomból ébredt volna. Hirtelen fölkelt és szó nélkül, szaladva utnak indult. Futva ment hazáig, nem kényesen lépegetve ment, amint jött. Nem kívánta, hogy elhárítsák, félre tolják előtte a kusza, szúrós gallyakat. Otthon kimerülten a szobájába ment, magára zárta az ajtót. Később behívta az anyját és komolyan tárgyalni kezdett az érzéseiről.

— Mama, — mondotta — szerelmes vagyok örülttől, bolondul szerelmes vagyok. Lehetséges, hogy felesége legyek egy ilyenfajta embernek? A lénye, a hangja, beszéde hatalmába kerít. Csak éppen az eszem, a finoman esiszolt eszem áll még kívül a hatáskörön, az se soká, mama! Meghódol az is a felsőbb erő előtt, érzem. De nem akarok a felesége lenni. Elegáns, Pesten, az emberek között élő, csillogó nő akarok lenni. Menjünk, szó nélkül meneküljünk!

Másnap nagy porfelhő jelezte az uton Tusyék indulását. A port a hintó és máhás szekér verte fel. Sietve robtak a vasuti állomáshoz. A nagyszülők kint, a kuria előtt állottak. Az öreg ur háromszor is tenyeréhez verte már kiürített pipáját s dörögve mondotta: — Ideges, ideges. Új betegség. Mi is voltunk fiatalok, ugye anyjukom, de idegesek meg se voltunk.

A nagyszony nem felelt, csak a szeméit törülgette fehér zsebkendőjével s könyei közt gondolta:

— Mert mi a szívünkkel szeretünk.

Ő tudott mindent, de nem közölte az urával, mert az egyeneslelkű öreg ur furcsán lált volna mondani a jelen esetben . . .

vezető elnöke *Károlyi Mihály* gróf is, ki mintegy 9 óráig tárgyalt a párt tagjaival. E hét valamelyik napján különben a berettyóújfalui kerületben, vasárnap pedig Nyirbátorban lesz jelen az ellenzék jelöltjének programbeszédén.

A nyirbátori haroz

A nyirbátori választókerület függetlenségi és 48-as pártja vasárnap délelőtt *Szabó Lajos* elnöklete alatt jelölt értekezletet tartott, amely egyhangulag *Laehne Hugó* volt képviselőt jelölte. A rendkívül lelkes hangulatban lefolyt jelölt-értekezleten résztvett *Mezőssy Béla* volt államtitkár, országgyűlési képviselő is, aki *Laehne Hugót* a jelöltségre az országos központ nevében melegen ajánlotta.

A munkapárt jelöltje *Balthazár Dezső*, debreczeni református püspök, a hajdúmezei függetlenségi és 48-as pártnak a legutóbbi időkig kültagja, azelőtt a *Mezősi Vilmos-féle* 48-as szocialista elevek tántoríthatatlan híve és agilis szószólója stb. Ámde, mivel a munkapárti firma kitézése sehogysem ajánlatos, *Balthazár* pártunkivüli 67-es programmal fog küzdelembe menni. Nem törődve sem régen vallott elveivel, sem a kerület felekezeti békéjével. Jellemző, hogy a kerület református papjai szombaton fölkeresték *Balthazár* püspököt Debreczenben és arra kérték, ne adja oda magát *Tiszának* erre a játékra, mert egyrészt őket, akik törhetetlen függetlenségre, a legkínosabb helyzetbe hozza, másrészt pedig nem óhajtják, hogy püspökük a biztos bukásnak menjen neki. *Balthazár* azonban nem hajlott az őszinte szóra, hanem mára Nyirbátorba, a kerület székhelyére összehívta a református papságot „egyházpolitikai ügyben” tartandó konferenciájára.

Laehne Hugó vasárnap, e hó 27-én tartja meg programbeszédét Nyirbátorban, ahová több képviselő társaságában gróf *Károlyi Mihály* és gróf *Apponyi Albert* is elkísérik.

Ertsey Péter öröke

Balogh Tihamér, a berettyóújfalui kerület függetlenségi képviselőjelöltje, a kerület székhelyén, Berettyóújfalun, vasárnap mondotta el programbeszédét. A népgyűlésen *Károlyi Mihály* gróf gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg. Az egyesült függetlenségi és 48-as párt nevében *Lovászy Márton*, *Kovácsy Kálmán*, *Horváth Mihály* és *Platthy György* országgyűlési képviselők jelentek meg.

Jellemző az ottani állapotokra, hogy a közgazgatási hatóság az ellenzék jelöltjének a gyűlésére három idegen kerülethez tartozó főszolgabíró küldött ki, akik a gyűlés megkezdése előtt kijelentették, hogy nem engedik meg, hogy akár a mostani, akár a volt kormányra bármilyen jelzöt is használjanak és ha a szónokok valamelyike nem is sértő, csak elítélő szót használt, azonnal figyelmeztette a hatóság és a gyűlés feloszlatásával fenyegette meg a vezetőséget.

Az érkező képviselőket az állomáson nagyszámu közönség várta *Elek Gusztáv* pártelnök, *Balogh Tihamér* jelölt és *Leszkay Gyula* volt képviselővel az élén.

Balogh Tihamér programbeszédét mondott, amire azután *Horváth Mihály*, majd *Platthy György* beszélt, akinek beszédét a hatóság kétszer is megakasztotta.

Lovászy Márton *Cziffra Kálmán* munkapárti jelöltnek programbeszédével foglalkozott és reflektált arra a részére, hogy Budapestről népvézerek fognak lejönni, akik hittel, körülöleléssel fogják majd felvezetni a népet az egyes utról és fél, hogy ezeknek befolyása lesz a népre. A függetlenségi párt mindig rámutatott a népek hibáira nyíltan, de az ellenjelölt tényleg félhet, mert elég, ha a tiszta igazságot elmondják, akkor tisztességesen érző magyar ember kell, hogy ott hagyja az ő táborukat. Csak egyet említek fel, hogy az államkincstár rovására nagy összegű pénzeket kereset a magyar nép megrontására és a hatalom megszerzésére, amelyet csak újabb pénzszerzésre használnak fel. Katonáinkat mind délre viszik, hogy megvédelmezzük Albánia függetlenségét. Ha Bécsben olyan nagyon lelkesednek a nemzetek függetlenségéért, találnak közelebb is

egy nemzetet, a magyar nemzetet, amelynek mindig az elnyomására törekedtek.

Horváth János a szociáldemokrata párt részéről beszélt. Magyarországot — mondotta — nem lehet csendőrrrel, rendőrrrel és katonával, meg szolgabíróval kormányozni. A főszolgabíró ekkor figyelmeztette, hogy ne izgasson a hatóság ellen. *Horváth* hangoztatta, hogy ez nem tartalmaz semmi igaztást a hatóság ellen, ezért megvonta tőle a szót.

Végül *Szokolay Tamás* a nagyváradi függetlenségi párt üdvözlését tolmácsolta.

Délután a képviselők az egyes községekbe mentek ki.

Az e hó 29-én, kedden tartandó választás előtt még több kisebb-nagyobb községben rendez népgyűlést a berettyóújfalui kerület függetlenségi pártja, mely gyűlésekre a központból számos képviselő utazik le. Nagyobb gyűlés lesz csütörtökön Váncsodon és vasárnap Bihar-Keresztes községben.

Tisza diszpolgárságai

Aradról jelentik: A város tanácsához ma benyújtották dr. *Vizer Lajos* és társai felebbezésüket Arad város törvényhatósági bizottságának ama határozata ellen, amely nyilvános szavazás útján bizalmat szavazott a kormányelnöknek, őt diszpolgárrá választotta és egy utat *Tisza István*-nak nevezett el. A felebbezés szerint a határozat egész terjedelmében tarthatatlan, mert a bizalomnyilvánítás, a diszpolgársággal való felruházás és általában a megtszítetéssel való kitüntetés fogalmilag és lényegileg létezőnek, értékkel bírónak és így hatályosnak csak az esetben tekinthető, ha az ellenmondás nélkül és egyhangulag nyújtatik, s ezenfelül a határozattal nem a törvényhatóság, hanem az aradi munkapárt liferálta a megtszítetést. Épp ezért elvárják teljes joggal a felügyeleti hatóságtól, a helygyűléstől, hogy a határozat megsemmisítésével érvényt szerez a törvénytszetelet tisztult fogalmának, miszerint a határozatban az indítvány folytán megnyilvánult helybeli politikai pártügy a törvényhatóság hatáskörébe, a törvény világos intézkedése folytán nem tartozik. — Ugyancsak *Aradról* táviratozzák, hogy *Strengár Demján* szocialista párttitkár, aki Arad városa közigyelésén, amikor gróf *Tisza István* diszpolgárrá választották, ez ellen hangosan tiltakozott, — a rendőrbírósga ma csendháborításért 10 korona pénzbírsággal büntette meg.

Hódságról jelentik: *Ertl János*, a hódsági kerület országgyűlési képviselőjének indítványára a következő községek választották meg gróf *Tisza István* miniszterelnököt diszpolgárrá: Hódság, Szent-Fülöp, Paripás, Cservenka, Vetród, Bácsordas, Bács-Militics, Derye, Szilberek. E községek közül öt egyhangulag, a többi négy pedig túlnyomó többséggel hozta meg határozatát. Bácskeresztúri s Liliomos községek a jövő vasárnapon tartanak gyűlést e tárgyban és előreláthatólag ezek is diszpolgárukká választják a miniszterelnököt.

Budapest, július 21.

Károlyi Mihály kortesuton. Gróf *Károlyi Mihály*, az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke holnap Büdsszentmihályra utazik, ahonnan a hét közepe táján valószínűleg leutazik a berettyóújfalusi kerületbe *Balogh Tihamér*nak, a függetlenségi párt jelöltjének támogatására. Vasárnap *Laehne Hugó* nyirbátori programbeszédén is jelen lesz gróf *Károlyi*.

Nyegre László installációja. M.-Szigetről jelentik: *Nyegre Lászlót*, az ujonnan kinevezett máramarosmegyei főispánt e hónap 23-án fogják installálni. *Nyegre László* kérte, hogy tekintettel a vármegyét ért nagy anyagi csapásokra, minden ünnepeket mellőzzenek a beiktatás alkalmából s a maga részéről az installációra szánt összeget felajánlotta az árvíz által sújtottak számára.

Főispánváltás. *Segesvárról* jelentik: A közeli napokban főispánváltás áll be Nagyküküllő vármegyében. A megye régi főispánja *Somoqqi István* nyugalomba vonul s helyébe *Bornemissza János* báró kisküküllő vármegyei arvaszéki elnök van kiszemelve.

A Gerő-ügy. Félhivatalosan jelentik: Több lap azt a hírt újságolja, hogy *Gerő Vilmos* százados ügyében a hadbírósga már döntött s őt kétheti szobafogságra ítélte. A legilletékesebb felel kijelentik, hogy ez a hír a valóságnak nem felel meg, amennyiben eddigelé a hadbírósga ebben az ügyben ülésre sincs összehívva.

A huszti kerületből. *Husztról* jelentik: *Illés József* vasárnap délután mintegy kétezer választópolgár előtt tartotta meg programbeszédét, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak. A jelölt kíséretében levő *Hegedüs Loránt* és *Mihályi Péter* képviselők szintén beszédet mondtak. *Illés* huszti születésű, népszerű ember, akinek egyhangú megválasztására számítanak.

Az új kolozsmegyei főispán. *Kolozsvárról* jelentik, hogy gróf *Bethlen Ödön* főispánt Kolozsvár és Kolozsmegye e hó 29-én fogja ünnepélyesen installálni.

Szentesített törvényjavaslat. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a választói jog büntetőjogi védelméről szóló törvényjavaslatot, amely mint 1913. évi XXIII. törvényzikk iktatott be az országos törvénytarba. A szentesítés július 10-én, a kihirdetés július 19-én történt.

KÜLFÖLD

Hároméves katonai szolgálat Franciaországban. Párisból táviratozzák: A kamara 358 szavazattal 204 ellenében elfogadta a hároméves szolgálat behozatalára vonatkozó törvényjavaslatot. A szavazás előtt *Caillaux* képviselő 140 képviselő nevében azt a kijelentést tette, hogy nem akarnak a javaslat mellett szavazni, mert ellentmondásokkal telj változtatásokat tartalmaz és a reakcionáriusok közreműködésével jött létre. *Bartou* miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy oly ügyben, amely *Franciaországot* érdekli, csak *franciákat* akar ismerni. A miniszterelnök azt a sürgős kérését intézi a házhoz, hogy fogadja el a javaslatot. Ezután megtörtént a szavazás. A 204 képviselőből álló kisebbség, mely a hároméves katonai szolgálat ellen szavazott, 86 szocialista-radikálisból, 19 baloldali republikánusból, a demokratikus baloldal három tagjából, 68 egyesült szocialistából, 29 független szocialistából és egy pártunkivüliből került ki. A mérsékelt köztársasági, a konzervatív, a nacionalista és néhány radikális ujság melegezésüket fejezik ki a törvény elfogadása fölött és ama meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a kamara a nép többségének véleményét juttatta kifejezésre. A *Radical* ezt írja: Respektálni fogjuk a törvényt, amíg törvény marad. De ez egy napos törvény fölött áll az ország akarata. A közársasági nép hallatni fogja szavát s döntésétől nem kell tartanunk. Ugy látszik, hogy ez a törvény még több összeütkezést fog kelteni a kamarában.

Hollandia új kormánya. Amsterdamból táviratozzák: A szociáldemokrata párt központi szövetsége elhatározta, hogy a párt nem vesz részt az új kormányban és hogy az ez ügyben való határozathozatalra egybehívott naggyűlést nem tartja meg.

A szász herceg czáfol. *Drezdából* jelentik: A *Dresdener Journal* közli a már szombaton jelzett czáfolatot *Miksa* szász herceg állítólagos intervjua dolgában, amelyben heves támadások foglaltatnak a monarchia balkáni politikája ellen. A czáfolat kifejti, hogy a herceg az intervjutól teljesen távol áll és az nem egyébb, mint egy fordított, indiszkrét és tendenciózusan közölt idézése egy a herceg és egvik ösmerőse között folvt eszmecsere, amelyben mindketten balkáni utjukban tett benvomásaikról beszélgettek. Az, hogy a szász királyi kormány teljesen távol áll a czikktól, azt már régebben megállapították.

A pápai testőrség bomlása. *Rómából* táviratozzák: A Stefani ügynökség jelenti: Az utóbbi napokban a pápai testőrségben fegyelmi okok miatt mozgalom indult meg. *Klassen* kapitány elbocsátása után úgy látszott, hogy minden rendbe jött. A lapok tegnapi jelentése szerint *Repond* ezredes magatartása következtében a mozgalom valószínűségi zendüléssé fajult. A svájci gárdistákat ma lefegyverezték. A pápa *Mery del Val* bíboros államtitkárral folytatott beszélgetésében élénk fájdalomnak adott kifejezést a történetek felett és azon óhaját fejezte ki, hogy a rend mihamarabb helyreállíttassák, *Giornaled Italia* kivonatossan közli a gárdisták tartalmát, amelyben a történeteket adják elő és felsorolják kívánságaikat. Azt hiszik, hogy *Repond* ezredes nem szólítja fel a lemondásra.

A szocialisták forrongása Oroszországban. *Pétervárról* jelentik: Szombaton és vasárnap a szociáldemokrata munkásság tiltakozó gyűléseket tartott a pártlapok szerkesztősegeinek bezárása, valamint a legutóbbi sztrájk szervezőinek az üldöztetése ellen. A rendőrkapitányság számos munkásvezért a sztrájk szervezése miatt 200—200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Véres béketárgyalások

Kifáradtak a balkáni hadseregek — Az osztrák-magyar monarchia békét közvevő Konferenciáznak a hadviselő felek — Bulgária békéért könyörög — Románia tovább is harcol — A szerbek döntő csafája — Győznek a szerbek és görögök — Kegyetlenkedések a harcmezőn — A románok hadjárata Szófia felé — Menekülnek a magyarok — A türkök Drinápoly birtokában — Chaos Szófiában

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 21.

Híradásaink, melyek úgy a balkáni hadviselő feleknek, valamint a nagyhatalmaknak béke felé való törekvéseiről szólnak, világosan mutatják, hogy a hadviselő felek a háboru borzalmaiktól, fáradalmaitól kimerültek. A háboru borzalmaiban teljesen megtört Bulgária békéért könyörög. Az a hadsereg, amelynek szervezettsége — kétségkívül első helyen állott — kénytelen békéért könyörögni. A balkáni szövetségesek mindannyian készek a békes megegyezésre, mégis várakozással tekintenek Bukarest felé, hogy onnan milyen hajlandóság mutatkozik a béketárgyalásokon való részvételre. Ha a szövetséges balkáni államok között némi megegyezés létrejön, úgy feltétlenül fegyverszünetet kötnek, mert mindannyian érzik a gyengeségüket és lehetetlenségét annak, hogy ez a véres háboru meghosszabbítottassék.

Békekövetek indultak Nisbe. A béke jegye alatt folynak tehát tovább a véres harcok. Románia részéről északról, Törökország részéről délről, Görögország és Szerbia részéről nyugatról és északnyugatról.

A bolgár kormány, a bolgár király, a híres és megtörhetetlen ország, a hős és bátran kitarító hadsereg keresi az alkalmat, hogy békét, hogy fegyverszünetet köthessen. A békekövetek összetalálkoznak és várják, vajjon az a hadviselő fél, mely legutóbb keveredett harczba és amely megvárta, hogy a konczok lenyelésében a többi kifáradjon és csak akkor támadott, belenyugszik-e abba, hogy béke legyen. Ennek az országnak hadserege folyton csak előre nyomul és mindinkább fenyegeti a szorongatott bolgár fővárost. Ez alatt Törökország is kijelenti, hogy szintén részt akar venni az új békekonferenciában.

A monarchia békeközvetítése — mint azt már a lefolyt események között is láttunk — a megszokott lanyha álláspontot szogálja.

A hartzér hírei majdnem érthetetlenek. Egyszer az egyik sereg gyilkol, máskor a másik. Ma ez kegyetlenkedik, holnap a másik, még a szerzetesek is renitenskednek.

A Romániában tartózkodó magyarok pedig kénytelenek hazájukba menekülni, mert helyzetük tarthatatlan.

A török hadsereg — felsőbb parancsra — megállt. Így mondja a hivatalos híradás. Ennek daczára mégis Drinápolyt uralja, sőt ambíciója még ezen is túl terjed.

Távirataink a következők:

Békekisérletek

Bulgária béke delegátusai

Belgrád, július 21. *Paprikov és Ivancev tábornokok Bulgária béke delegátusai, tegnap este Nisbe érkeztek, hogy a szövetségesek delegátusaival a közvetlen béketárgyalásokat hadéktalanul megkezdjék.*

London, július 21. A Timesnak táviratozzák Nisből: *Paprikov tábornok bolgár hadügyminiszter, Ivancev kereskedelmi miniszter és Hanonov őrnagy mint a bolgár kormány,*

meghatalmázottai a szófiai orosz katonai attaséval együtt ideérkeztek. Ezt a találkozást a bukaresti orosz követ rendezte.

Belgrád, július 21. Tegnap délelőtt 11 órakor Pirotból a szerb-bolgár határon fekvő *Obrenovac községbe automobil ment, hogy a bolgár delegátusokat elhozza. Paprikov és Ivancev tábornokok és Topalsikov volt konstantinápolyi katonai attasé, valamint Romanovszki szófiai orosz katonai attasé adjutánsaikkal délután fél 5 órakor Pirotba érkeztek. A határtól Pirotig Ivanovics vezérkari őrnagy kísérte őket. A bolgár béke delegátusok meglátogatták Pirotban Stepanovics tábornokot, a Drinápolynál harcolt szerb sereg parancsnokát, azután különvonaton folytatták útjukat Nisbe.*

A szövetségesek és Románia

Berlin, július 21. A „Berliner Tagblatt”-nak jelentik Belgrádból: *Nemcsak a szerb, a görög és a montenegrói kormányok közt, hanem a román kormányval is megegyezés jött létre, amely arra irányul, hogy a szövetségesek megindítják a béketárgyalásokat, amelyekbe Romániát is bevonják, de a hatalmak közvetítéséről szó sem lehet.*

A hadviselő felek konferenciája

Bukarest, július 21. Az Independencia értesülése szerint *Románia, Szerbia és Görögország a béke feltételek alapelvei tekintetében megegyeztek és a hadviselő felek konferenciájára fognak összegyűlni. A konferencia helyül Szerbia és Görögország Szinaját ajánlják.*

London, július 21. Ausztria-Magyarország és Oroszország beleegyezett abba, *hogy az öt balkánállam konferenciát tartson, mégpedig Sinaiban.*

Konstantinápoly, július 21. *Dragumisz és Levitisz görög delegátusok ideérkeztek azzal a megbízatással, hogy folytassák a londoni béketárgyalások ratifikációjára és a diplomáciai érintkezés újból való felvételére vonatkozó tárgyalásokat.*

Bulgária békeajánlata Romániának

Bukarest, július 21. A bolgár kormány az olasz követ útján közölte a román kormányval, *hogy Bulgária kész lemondani Turtukája, Dobrics és Balesikről, ha Románia csapatait visszavonja. A román kormány azt válaszolta, hogy egymagában külön egyezménybe nem megy bele. A békét valamennyi hadviselő féllel együttesen kell megkötni.*

A Dimineața értesülése szerint *Genadiev bolgár miniszterelnök jegyzékére a román kormány azt válaszolta, hogy egymagában külön nem köt békét.*

Bukarest, július 21. Egyidejűleg azzal a sürgönynyel, amelyet a bolgár kormány az olasz követéség közvetítésével a béketárgyalások megkezdése végett a román kormányhoz intézett, érkezett egy távirat hasonló tartalommal *Ferdinánd királytól Károly királyhoz és Genadiev külügyminiszter egy sürgönye Majoresku román miniszterelnök és külügyminiszterhez.*

Bukarest, július 21. A ma este az olasz követéség közvetítésével a román kormányhoz érkezett hivatalos táviratban a *bolgár kor-*

mány Románia összes föltételeit elfogadja és különösen hangsúlyozza, hogy Szerbia és Görögország ellen nem fogja a háborut folytatni az esetben sem, ha sikerül most Romániával megegyeznie. Két bolgár delegátus Nisbe utazott.

Bukarest, július 21. A kormány a bolgár jegyzékre este fogja a választ megadni.

A félhivatalos Politique kijelenti, *hogy a kormány óhajta, hogy a béketárgyalásokat az összes hadviselő felekkel egyszerre kezdjék meg. A lap megegyezik, hogy Románia és Bulgária közt aláírták a fegyverszünetet és megjegyzi, hogy a kormány szilárdan el van határozva az ellenségeskedések beszüntetésének kérdéséről a békeprelimináré kérdéséről elválasztani. Az ellenségeskedések beszüntetéséről a hartzér valamely pontján tárgyalhatnak a megbízottak.*

Románia követelései

Bukarest, július 21. A román kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen foglalkoztak Bulgáriának közvetítő útján tett békeajánlatával. *A kormány egyhangúlag elutasította ezt az ajánlatot és egyuttal parancsot adott a hadvezetésnek, hogy a román csapatok további előnyomulását rendelje el Szófia felé. Románia csakis a következő feltételek alatt hajlandó a hadműveletek beszüntetésére:*

1. Ha Bulgária étengedi a követelt területeket olyan határokkal, ahogy azt Románia majd megállapítja.

2. Ha Bulgária egyidejűleg aláírja az előzetes békeszerződést Szerbiával és Görögországgal is.

3. Ha azonnal leszereli csapatait.

Bukarest, július 21. A félhivatalos Presa szerint a román kormány a legutóbbi bolgár jegyzékre adott válaszában a következő békefeltételeket szabta: 1. *A határvonal Turtukája—Dobrics—Balesik lesz. 2. A békekötésig a román hadsereg nem vonul ki Bulgária területéről.*

A fegyverszünet felé

Athén, július 21. Görögország, Szerbia Montenegro választását Oroszországnak az ellenséges beszüntetésére vonatkozó javaslatára ma vagy holnap nyújtják át. *A három szövetséges örömmel beleegyeznek abba, hogy a békekötés ügyében közvetlenül tárgyaljanak Bulgáriával, amely delegátusokat küldhet. Az előzetes békeszerződés aláírásával egyidejűleg fegyverszünetet is kötnek. A szövetségesek nem köthetnek addig fegyverszünetet, amíg Bulgária az előzetes békekötés föltételeit el nem fogadja.*

Külön békekötés a balkáni

államok között

Berlin, július 21. A Lokalanzeigernek táviratozzák Pétervárról: *Két-három napon belül létre fog jönni a külön békekötés Bulgária, Szerbia, Görögország és Montenegro között és egyidejűleg Bulgária és Románia között közvetlen tárgyalások lesznek. A békeszerződés a nagyhatalmak jóváhagyásáig nem léphet életbe és ha a föltételek túlságosan súlyosak lennének Bulgáriára nézve, akkor a nagyhatalmak beavatkoznának, mert sohasem volt nagyobb a szolidaritás a nagyhatalmak közt semmi kérdésben, mint éppen most abban, hogy nem engedik megalázni és földarabolni Bulgáriát.*

A monarchia jegyzéke Oroszországhoz

Pétervár, július 21. Ausztria-Magyarország állítólag jegyzéket küldött az orosz külügyminisztériumnak azzal a kezdeményezéssel, *hogy a nagyhatalmak járjanak el közösen a Balkánon és biztosítsák Európa érdekeit a békeszerződésben. Az orosz kormány még nem válaszolt a jegyzékre, de a kabinetek között élénk jegyzékváltás van a teendő közös eljárás fölött.*

Bécs, július 21. Berchtold a hét végén ismét meg fog jelenni Ischlben a király előtt és jelentést fog tenni a balkáni helyzetről.

Ferencz József levele

Páris, július 21. Athénben részleteket tudnak abból a levélből, amelyet Ferencz József király küldött válaszul Ferdinánd király táviratára. Azt mondják, hogy Ferencz József király levele rettenetes hatással volt Szófiában. Különösen az a passzus hatott leverőleg, amely így szól:

— Mélyen fájlalom, hogy Bulgárián nem segíthetek, de mindig azt tanácsoltam, hogy Bulgária igyekezzék Romániával megegyezni és most is ezt tartom a leghelyesebb eljárásnak.

Szófiában azt remélik, hogy Ausztria-Magyarország nem fogja megengedni Bulgária földarabolását és nem fogja tünni gazdasági érdekeinek kárát. Az osztrák-magyar monarchia más nagyhatalmakkal együtt azon az állásponton van, mint főképpen Anglia, hogy a görög követeléseket, amennyiben Kavallára és Dramára vonatkoznak, meg kell hiusítani.

Francia és orosz közbelépés

Bukarest, július 21. Az Adeverul szerint a francia és az orosz követ pár nappal ezelőtt lépést tettek a román kormánynál aziránt, hogy a román csapatok szüntessék be az előrenyomulást.

Bécs, július 21. A Russische Rundschau jelenti, hogy Oroszország annál is inkább kívánja a háboru gyors befejezését, mert Kelet-ázsiaiából egyre aggasztóbb hírek érkeznek s bármely pillanatban beállhat az a helyzet, hogy Oroszország a keleten nagy katonai akcióba kénytelen lesz fogni.

Törökország részt akar venni a béketárgyalásokban

Páris, július 21. A Tempsnek jelenti Konstantinápolyból: A porta újra azt követeli, hogy Törökország képviselője is résztvehessen a béketárgyalásokban. A békekonferencia, valószínűleg Bukarestben lesz.

Román seregek bolgár földön Szófia felé

Szófia, július 21. A bolgár távirati ügynökség jelenti: A Szófia—várnai vasútvonalon Dolni, Dagni és Delis között a román csapatok elpusztították a vasúti hidat s a távirópóznakat. A plewnai hidat is elpusztították, valamint egy második plewnai hidat is az ottani cementgyár közelében. Híre jár, hogy Kréta község mellett és a Vid folyón is elpusztítottak egy-egy hidat. A román katonaság számára élelmiszereket és takarmányt rekviráltak.

Bukarest, július 21. A román sereg elenállítás nélkül elfoglalta Plewnát és tovább nyomul dényugat felé. Vasárnap a román előőrsök már negyven kilométer távolságban voltak Szófiától. Azokat a hadifoglyokat, akik Ferdinándovónál román fogságba jutottak, átvitték a Dunán és Románia belsejébe szállították. Összesen 4000-en vannak, egy egész hadosztály, egy tábornokkal és nyolcvan tiszttel.

Bukarest, július 21. A Vitorul című liberális lap úgy értesül, hogy a román hadsereg a Szófia közelében lévő hegységeknél meg fog állni. Ily módon azután a bolgár kormány még egyszer alkalmat fog nyerni arra, hogy a hadviselő felek feltételeinek elfogadásával megakadályozza a román hadseregnek Szófiába való bevonulását.

Bukarest, július 21. A román csapatok tegnap a Szófiától harmincz kilométernyire fekvő Orchanje községbe érkeztek.

Romániából menekülő magyarok

Predeal, július 21. Nap-nap mellett tömegesen érkeznek ide a Romániából menekülő magyar és osztrák allatvalók. A menekü-

lők közt feltűnő sok a fuvarosok száma. Ezek főleg azért hagyják ott Romániát, mert az ottani hatóságok a mozgósításra hivatkozva elszedik lovaikat és szekereiket, őket magukat pedig arra akarják kényszeríteni, hogy a katonai szolgálatra behívott tartalékosok helyett lássák el a kincstári területeken az aratási munkálatokat. A menekülők természetesen családjukat is magukkal hozzák.

A törökök hódító útja

Drinápoly megszállása

Páris, július 21. A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: A kormány a hadseregnek azt a megbízást adta, hogy Tráccziát és Drinápolyt szállja meg. A porta a hatalmakhoz intézett jegyzékében az esetleges ellenségeskedések miatt a felelősséget Bulgáriára hárítja.

Konstantinápoly, július 21. A tegnapi minisztertanács határozataiból semmiféle hivatalos közlést nem tettek közzé: Izzed pasa főhadvezér, aki résztvett a minisztertanácson, este Csorluba utazott. Hír szerint a minisztertanács megállapította egy körtávirat szövegét. A távirat feltárja a hatalmak előtt az okokat, amelyek Törökországot cselekvési szabadságának újból való fölvételére kényszerítették.

Konstantinápoly, július 21. A hadsereg a Drinápolyba való azonnali bevonulást követeli. Három miniszter azon a nézeten van, hogy a porta a hatalmak, főleg Anglia tanácsait vegye tekintetbe, a többi miniszter ragaszkodik a Drinápolyba való bevonuláshoz s esetleg ahhoz, hogy Bulgáriának hadat üzenjenek.

Konstantinápoly, július 21. A porta hivatalosan közli, hogy elhatározta a Marica—drinápolyi vonal megszállását.

London, július 21. A Timesnek jelenti Konstantinápolyból: A Drinápoly ellen nyomuló török csapatok és a bolgárok közötti ütközet fejlődött ki, noha a bolgár hadügyminisztérium utasította a drinápolyi helyőrséget, hogy ne álljon ellent. Hír szerint a törökök bevonultak Drinápolyba.

Páris, július 21. Szófiából és Konstantinápolyból jelenti, hogy a török lovasság, élén Enver bég ezredessel, megszállotta Drinápolyt.

Szófia, július 21. A törökök megszállták Kirkkilisszt. Drinápoly megszállása eddig megerősítést nem nyert.

London, július 21. A Times e hó 20-iki kelettel jelenti Szófiából: A törökök a jelentéktelen bolgár csapatokkal folytatott küzdelem után bevonultak Drinápolyba. Irregularis török csapatok fosztogatják a környéket. Egyéb török csapatok kelet felé nyomulnak előre.

A török hadjárat a londoni alsóházban

London, július 21. Buxton liberális azt kérde a kormánytól, vajjon az Enosz-Midia határhoz hozzájárultak-e a hatalmak. Ha igen, sértésnek étkintik-e a legutóbbi történeteket és milyen lépésekkel akarnak a hatalmak döntésüknek tiszteletet parancsolni.

Acland parlamenti államtitkár kifejti, hogy a határt a londoni szerződés állapította meg, amely a hatalmak közreműködésével jött létre. Törökország az angol kormánynal szemben egészen a legutóbbi napokban azt hangoztatta, hogy nem fogja megsérteni az új határt. A hatalmak nyomtérkos lépéseket tettek Törökországban abban az irányban, hogy a határt ne sértsék meg. Tekintettel az újabb sajtóhírekre, a hatalmak is foglalkoztak ezzel az ügyvel, de nem mondhatják meg, hogy e tekintetben mit határoznak a hatalmak.

Whitehouse liberális azt kérde, vajjon az angol kormány megtette-e azonnal a szükséges lépéseket.

Acland parlamenti államtitkár kifejtette, hogy az ügy a nagykövetek délutáni tanácskozásán szóba fog kerülni.

Nagyköveti reunió Törökország ellen

London, július 21. Ma délután nagyköveti tanácskozmány volt, amelynek főtárgyát a jelenlegi balkáni helyzet képezte. Törökország eljárását illetően a tanácskozmány az a nézet jutott kifejezésre, hogy a hatalmak döntésének revíziójáról nem lehet szó és hogy Törökország ilyen kísérletet nem engedhetők meg. A nagykövetek valószínűleg csütörtökig megkapják utasításaikat arra nézve, hogy mily akció látszik czélszerűnek Törökországgal szemben. Erre vonatkozó pozitív előterjesztés nem történt. A tanácskozmány mai ülése három óra hosszat tartott, a legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Bulgária a pusztulás útján

Rémuralom Szófiában

London, július 21. A Times jelenti Szófiából: Itt valósággal anarchikus az állapot, amelynek rövid idő alatt okvetlenül forradalom lesz a vége. A lakosság félelmetes rémuralom alatt nyög. Minthogy minden fegyverforgató embert behívtak, a rendőri szolgálatot rokkant katonák és nyomorékok teljesítik, a kik nem képesek a rendet és a lakosság biztonságát megvédeni. Lopás és gyilkosság napirenden van. Az utcára senki sem mer ki-menni. A postai küldemények napok óta nem érkeznek meg. A lapok nem jelennek meg, mert nincs megfelelő személyzetük. Az élelmiszer ára rendkívül drágára szökött. Az éhínség veszedelme közvetlen közelből fenyeget. Egy a bolgár udvarral összeköttetésben álló család Szófiából azt a hírt kapta, hogy a királyi család folytonosan attól fél, hogy egyes fanatikusok végrehajtják a királyi család ellen forralt ismeretes tervüket. Elfogott levelekből kitűnik, hogy az anarchista aknamunka már nagyon veszedelmes mértékű és hogy az egész országban aggasztó fokot ért el az általános forrongás. A tett biztonsági intézkedéseket jelentősen megszorították, a királyi palota és a minisztériumok bejáratát éjjel-nappal erősen őrzik.

Páris, július 21. A bolgár fővárosban, de országszerte is kétségbeesett a hangulat. Most már tudja a fővárosi lakosság, hogy a bolgár sereget vereségek érték. A vidékről máris alig lehet eleséget szállítani Szófiába.

Szófia, július 21. Bulgária kétségbeesett helyzete miatt itt rendkívüli izgalom uralkodik. Minden eshetőségre el vannak készülve. Teljesen megbénítja a bolgár hadsereget az a körülmény, hogy a Vid folyón át vezető vasúti hid elpusztításával az egyetlen vasútvonal forgalma, amelyen át élelmeztek a csapatokat, megszakadt.

Az új bolgár kabinet

Szófia, július 21. A három liberális pártból alakult koncentrációs kabinet a következő tagokból áll: Radoszlavov elnökség és belügy, Genadiev külügy és ideiglenes földművelésügy, Tosev pénzügy, Pesev igazságügy és ideiglenesen közoktatásügy, Vazov tábornok hadügy, Blakov kereskedelemügy, Dincsev közmunkaügy és Korphov vasutügy.

Bulgária békét kér

Bukarest, július 21. Majoreszku miniszterelnök Genadiev bolgár minisztertől sürgönyt kapott, amelyben a bolgár miniszter Romániától békét kér és kéri, hogy Románia nevezze meg meghatalmazottait, akik azután a román kormány által meghatározandó helyen tanácskozássra jöhetnek össze, Ferdinánd király is sürgönyt intézett Károly királyhoz, melyben Genadiev kérelmét támogatja. A tárgyalások rövidesen megkezdődnek és a harcban álló felek a fegyverszünet dolgában tetszésük szerint Nisben vagy Pirothban tárgyalhatnak. A prelimináriákat és a békeszerződést valószínűleg Bukarestben fogják aláírni.

Bukarest, július 21. Majoreszku ma hivatalos táviratot kapott Radoszlavov bolgár

miniszterelnöktől, melyben közölte, hogy még mielőtt a román kormány válasza megjött volna, a bolgár kormány kinevezte megbízottait. A bolgár kormány még azt is megkérdezte Romániától, hogy hol kívánja lefolytatni a béketárgyalásokat.

Gyilkolnak a bolgárok

Szaloniki, július 21. Szerresben a bolgárok által elkövetett kegyetlenkedések miatt tiltakozó meeting volt, amelyen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben *kövelelik, hogy nemzetközi bizottság indítson vizsgálatot.*

Konstantinápoly, július 21. Izzet basa fővezér sürgönye, amelyet a porta közzétett és a nagyhatalmak nagyköveteinek is megküldött, azt tartalmazza, hogy az első vizsgálat szerint *a bolgárok a strandja—serai vasutvonalától északra 28 falut elpusztítottak.* Csupán a keresztény negyedeket kímélték meg.

Konstantinápoly, július 21. A görög patriarchátus templomában *a bolgárok által megölt lelkészek és előkelőségek emlékére rekviem volt.* Ezzel kapcsolatban utcaj tüneményt is terveztek. Ezt azonban a hatóság betiltotta.

Szófia, július 21. A görög forrásból származó jelentések a bolgárok által Demir Hisarban elkövetett kegyetlenkedésekről valótlannak. Amikor a bolgárok július 5-én reggel a várost kiürítették összegyűlt a görög lakosság és rabolni, fosztogatni kezdett. A görög lakosság még üldözőbe vette a visszavonuló kisebb bolgár csapatokat, miközben 16 bolgár katonát megöltek. Másnap bolgár csapatok érkeztek ismét Demir Hissárba és ezek helyreállították a rendet, majd a bűnösök kinyomozásához láttak. Ezek között volt a püspök is, aki a püspöki rezidencia egyik ablakából a bolgár katonákra lőtt. Erre mindkét oldalról lövöldözni kezdtek és számos embert agyonlőttek. Ugyanazon napon a bolgár csapatok görög csapatokkal megütköztek. A görög csapatok számos bolgár helységet felgyújtottak. Egy bolgár helységet a törökök kifosztottak.

Hírek a harctérről

A szerb csapatok előrenyomulása

Belgrád, július 21. Tegnap csak jelentéktelen harcok voltak. Locsani és Klademac mellett előőrsi csatározások voltak. Egy óra tájban az ellenség Pirof mellett, a Nisava jobb partján, megtámadta csapatainkat, de visszavertük. Ami csapataink Sveti Nikola mellett bolgár területre nyomultak és Tsiprenig jutottak. Az ellenség Belogradsik és Ferdinando irányában vonult vissza. A bolgárok Egripalánkánál Zarevo-Selo irányában megtámadták csapatainkat. A támadást gyorsan és erősen visszavertük. *A bolgárok Debeair felé vonultak vissza.*

Szaloniki, július 21. Miután az Anghiszta elpusztított vasúti hid helyreállításán még dolgoznak, ezideig még nem lehetett a vasúti forgalmat Dramával megkezdeni. A főhadiszállást Hadzi Baylikból a Dsumajabalaji vonalon fekvő Livunevóba tették át. Melinikből érkező híradás szerint a város a görög és a bolgár lakosságnak a kölcsönös védelme érdekében történt megegyezése következtében sértetlen maradt.

Szófia, július 21. A szerbek és a görögök e hó 18-án és 19-én erőlyes offenzívába mentek át az egész vonalon. *Támadásaikat azonban mindenütt visszavertük. Tegnap este Kocsani mellett a szerbek támadását visszavertük és az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk.* Bolgár csapatok ezután üldözőbe vették a szerbeket. *Egy-két hadosztály erős török csapat megtámadta a bolgár csapatokat a Strumitca és Pecsevo között.* A mi csapataink feltartóztatták a támadást, majd ellentámadásba mentek át és a két hadosztályt megfutamították. *Az ellenséget az est beálltáig üldözték.*

Döntő csata Küstendil előtt

Berlin, július 21. Belgrádból táviratozzák a Lokalanzeigernek: *Küstendil környékén döntő csata fejlődött ki, amely szombaton délelben kezdődött és vasárnap reggel a bolgárok súlyos vereségével végződött. Ez az elhatározó*

vereség készítette a bolgár kormányt arra, hogy elküldje békeköveteit, *Paprikov* tábornok hadügyminisztert és *Ivansev* kereskedelmi minisztert Nisbe, ahová ma estére várják *Pasies, Venizelos, Vukotics* és *Majorescu* miniszterelnököket. Az orosz katonai attasé, aki eddig a a bolgár táborban volt, *Piroton* át Nisbe utazott.

Belgrád, július 21. A küsztevidi csata híreit megczáfolják. A szerb haderő egyelőre csak a védelemre szorítkozik.

A görögök győzelmei

Athén, július 21. A hadügyminisztérium a következő kommunikét teszi közzé: *Csapatunk mindkét szárnyon fényes győzelmet arattak. A Demir Hisszárból való visszavonulás után nagyszámu ellenséges haderő, amely nagyrészt a 3. és 11. hadosztályból, valamint a kavalai és drámai csapatokból állott, Mosta vidékére és a Perin hegység vidékére vonul vissza, minthogy a Struma völgye felé a visszavonulás útját elvágjuk. A haderő szétverésére jobb szárnyunk egyik hadosztálya Csernovo ellen vonult, ahol heves harcra került a sor. Az ellenséget visszavertük és négy napon át üldöztük. A bolgárok Nevropak felé menekültek. Itt ismét ütközetre került a sor, amely az ellenség rendellen menekülésével végződött. A görögök szuronyrohammal hat ágyut kerítették hatalmukba. Az ellenséget csapataink ma is üldözték. A bolgárok több ágyut, fegyvereket és lőszert hagytak hátra. Győzelmünk teljes volt, az ellenséget szétszörtük. Urai vagyunk az egész Mostavölgynek.*

Athén, július 21. Csapatunk általános előnyomulása következtében a küzdelem a legnap nap folyamán az egész vonalon folyt. A szélső jobbszárny az ellenség üldözését Mahonia irányában folytatta. Ujabb értesülésünk szerint a görögök 22 ágyut zsákmányoltak. A görög hadsereg centruma az ellenséget összes pozícióiból a Kreszna szorosok felé visszaverte. A balszárnyon a görögök egymásután kikergették az ellenséget megerősített állásából. A görögök megszállták Pecsevót és az innen északra eső magaslatokat.

Athén, július 21. A tengeralatti aknák eltávolításával most már a kavallai kikötőben a ki- és behajózás veszélytelen. Kavallából és Xanthiból megkezdtek a dohánykivitel. Boyle, az athéni angol követség tengerészeti attaséja, Kavallába utazott, ahol görög hadihajóra szállt.

A kolera mint békeszerző

Köln, július 21. A Kölnische Zeitungnak jelentik Belgrádból: *A kolera és egyéb járványok sürgetik a békekötést. A szerb és a bolgár táborokban a fertőző betegségek ijesztő mértékben dühöngnek és százával szedik áldozataikat. Ez az oka annak, hogy a szerb kormány maga is stítteti a béketárgyalásokat és ha biztosíték van arra, hogy a nagyhatalmak beleavatkozása nélkül tárgyalhatnak a szövetségesek Bulgáriával, akkor a békekötés már nincsen messze.*

Görög kegyetlenkedések

Szófia, július 21. A bolgár csapat, amely e hó 13-án a Pirofól északra fekvő Vukova melletti csata után visszahúzódott és később újból előrenyomult, egy mezőn 15 bolgár katonát talált, akiket sebesült létékre a szerbek lefejeztek. A doirani görög püspök, akinek a bolgárok által való meggyilkolásáról a görögök jelentést adtak ki, éleiben van és Szófiától északkeletre fekvő Etropole községben tartózkodik, ahol a legjobb bánásmódban részesül. Legközelebb Szófiába fog érkezni.

A szerbek hóhőrmunkája

Szófia, július 21. A 11. hadosztály parancsnoka a következőket sürgönyzi: *A görögök Szerresben 200 funkcionáriust megölték, valamint sebesült és beteg katonákat lemészároltak. Mindössze hét parasztnak sikerült megmenekülnie. Bolgár menekülők beszélnek, hogy a görögök Zeliahovo falut felgyújtották és a mohamedán lakosságot lemészárolták. Azonkívül a görögök 11 bolgár falut felgyújtottak, valamint a Struma jobb partján fekvő helységeket.*

Letartóztatott szerzetesek

Szaloniki, július 21. Az Athosz hegyről érkező hírek szerint a Panteleimon nevű orosz kolostorban a rendet helyreállították. A partraszállított orosz csapatok 300 rendezhető orosz szerzest letartóztattak és állítólag Oroszországba viszik őket. *A lázongó szerzeteseket egy terembe szorították és ott addig fecskendeztek rájuk vizet, amíg megadták magukat.*

Ausztria-Magyarországgal-e vagy Oroszországgal?

— Egy román képviselő fejtegetései —

Bukarest, július közepén.

Nem vagyunk tisztában Románia szándékával és ezért nem is tudhatjuk, hogy Románia és Oroszország között öszinte-e a barátság és nem fejlődött-e az titkos szövetség. Agitátorok már régebben izgatnak Romániában a monarchia ellen, sőt vannak román politikusok is, kik nyíltan állást foglalnak a monarchiával való szövetség ellen és szívesen látnák, ha az ország az oroszral lépne szövetségre. A nép műveltebb elemei azonban határozottan a monarchia mellett vannak.

A napokban Stere C. képviselő, a román szabadelvű párt egyik vezérérője és Moldva fővárosának képviselője, cikket írt erről a kérdéstről az ország legelterjedtebb folyóiratában. Stere szerint Románia egy orosz—osztrák-magyar háború esetén három eshetőség előtt állana és pedig vagy semleges maradna, vagy a monarchia vagy pedig Oroszország mellett állana.

Semleges Románia semmiesetre sem maradhatna, mert ez az ország népének lealázítását és rabszolgaságát jelentené. Összetett karokkal bevárni a két nagyhatalom harcának eredményét — mint a rabszolga várja a sorsától neki kijelölt gazdát, ki előtt meg kell hajolnia, — egy önálló és szabad nemzetnél azt jelentené, hogy lemond nemzet jogairól. A nagy háború győztese ebben az esetben Románia sorsát oly kímélet nélkül intézné, hogy az ország belepusztulna; semleges tehát Románia egy orosz—osztrák-magyar háború esetén semmiesetre sem maradhatna és éppen ezért csatlakoznia kellene vagy az egyik, vagy a másik szövetséges hatalomhoz.

Stere szerint a nagy háborúban mindenesetre Oroszország huzná a rövidebbet; de ha megtörténne az a nem valószínű eset, hogy a czár seregei győzedelmeskednének a kettős monarchia hadereje felett, meg akkor sem volna szabad Romániának Oroszország oldalára állni, mert sokkal súlyosabb következményekkel járna az oroszokkal a győzelem, mint a monarchiával a veszteség.

Győzni Oroszországgal első sorban azt eredményezné, hogy Románia elvesztené önállóságát és az ország az egész Balkánnal együtt le egész a Dardanellákig orosz uralom alá kerülne, mi ezvet jelentene Lengyelország sorsára jutással.

A mult a románokat megtanította már arra, hogy Oroszországtól, attól az országtól és nemzettől, melynek terjeszkedésének útjában állanak, jót sohasem várhatnak. Románia, azaz inkább Moldva 1812-ben semleges volt Oroszországgal szemben, sőt 1879-ben az oroszok csak a román hadak segítségével tudták megverni a törököket és elfoglalni Plevnát. A győzelmes Oroszország egyszerűen neki esne a kis Romániának és bekebelezné azt a birodalomba, mit a most már legyőzött Ausztria-Magyarország segítségére se számítható ország és nemzet kénytelen volna eltűrni. Biztosan bekövetkezne ez az eset, mert az az ország, amely fiainak százezereit volt képes a vérmezőre vinni azért, hogy a távolban, a Csendesoczeánon egy darab tengerpartot kapjon, nem fog egy pillanatig sem habozni, letiporni és bilincsbe verni azt a kised országot, mely útjában áll az oroszok leghőbb vágyának, a Boszporus bírtoklásának. A román nemzet tehát egyszerűen megszűnne létezni.

A magyarországi románok a magyarok ezeréves uralma dacára is meg bírták máig is őrizni nemzeti jellegeiket és a legszebb reményekkel tekinthetnek a jövőbe.

— Mi történe azonban a hét-nyolcz vagy eset-

leg tíz mill
Romániát
birodalom

A mu
középbirtok
— beszűnt
és a köziga
a legelső i
kel 1863-b
telligene en
Oroszorszá
végleg besz
ezekkel az
századokra

Mindez

helye a mo
regeit le is
és nem leh
művelt Eu
monarchián
haladó Rom
azért mind
hogv fűzzél
miatt folyt
délyben és
kötelessége
egy szóval
ban, melye
mán fegyve
bottak, se e
megjelenő
mar tehát r
ködni, míg
trák-magyar
lett fognak

Román
szövetsége,
szágra és a

E

— (Eg

mőri egyhá
lius 29-én
székelyhely
megve Deb
gyülését a
23-ára hala
most tartot
lyen Székel
hogv negyv
hűségese
után vágyik
gyülés tiszte
főesperesi t
lath Károly

TA

A

London

Sanghaiból:
az északi c
Sanghai a
nem adta m
elpusztultak
magukat: T
Juansikkai

Peking

az északi c
akik a fölke
mára megny
nalon nagy
ból ezideig
tartományok
delmet, ané
másik irány
szimpáziájá
nak. Juansi
hogv csapa
azonban leh
radjon Pek
lemnek.

Jeg tíz millió lelket számláló román nemzettel, ha Romániát bekebeleznék a kétszáz milliós szláv birodalomba?

A muszka azonnal megkezdendé a nagy- és középbirtokok szétjelosztását a parasztok között; — beszüntetné az országban a román iskolai tan- és a közigazgatási hivatalos nyelvet; — deportálná a legelső időben mindjárt, mint tette a lengyelekkel 1863-ban, legalább 40.000—50.000 román intelligens embert Szibériába; — berendezné, mint Oroszországban, az u. n. falusi bíróságokat és végleg beszüntetné az iskolakötelezettséget. Mindezekkel az intézkedésekkel az orosz megtörné évszázadokra a román nemzetet.

Mindezek után tehát világos, hogy Románia helye a monarchia mellett van, mert ha annak segeget le is győzné az orosz, a vereség nem volna és nem lehetne oly súlyos, hogy Nyugat-Európa, a művelt Európa nem segíthetne a hozzá tartozó monarchián és a civilizáció útján oly rohamosan haladó Románián. Tudják ezt az oroszok és éppen azért mindent elkövetnek, hogy Romániát meguk- hogy fűzzék és a monarchia ellen hangolják és e miatt folyton hangoztatják, hogy Romániának Erdélyben és Bukovinában élő testvéreivel szemben kötelességeik vannak, azt azonban nem emlegetik egy szóval sem, hogy a románok lakta Beszariában, melyet Romániától a szövetségesség és a román fegyverek győzelme daczára egyszerűen elarhottak, se egy román iskola, se egy román nyelven megjelenő lap sincsen. Románia hadseregei egyhamar tehát nem fognak az oroszokkal együtt működni, míg ellenben biztos, hogy egy orosz—osztrák-magyar háború esetén azok a monarchia mellett fognak küzdeni.

Romániának nem kellhet tehát Oroszország szövetsége, mert az Ország Ausztria-Magyarországra és a művelt Nyugat-Európára van utalva.

EGYHÁZAK

— (Egyházmegyei közgyűlések.) A gőmői egyházmegye ez évi rendes közgyűlését július 29-én és 30-án fogja Rozsnyón, a főesperes székhelyén megtartani. — A tiszavidéki egyházmegye Debreczenben július 16-ára hirdetett közgyűlését a főesperes bejegyzése folytán július hó 23-ára halasztotta. — A tátraaljai egyházmegye most tartotta Kakaslomiczon közgyűlését, melyen Székely Gyula főesperes, tekintettel arra, hogy negyven esztendő meghaladó időt töltött el hűségesen az egyház szolgálatában, s nyugalom után vágynak, főesperesi állásáról lemondott. A közgyűlés tiszteletbeli főesperesnek választotta meg. A főesperesi teendők elvégzésével ideiglenesen Kolth Károly egyházmegyei jegyzőt bízták meg.

TÁVIRATOK

A polgárháború Kinában

London, július 21. A „Morningpost“ jelenti Sanghaiból: A heves eszések úgy a fölkelők, mint az északi csapatok mozdulatait megakadályozzák. *Sanghai a fölkelők kezében van.* Az arsenál még nem adta meg magát, bár védelmi művek jórészt elpusztultak. A fölkelők következőképp nevezik magukat: *Tve-Yuancsun*, ami azt jelenti: Hadsereg Juansikkai megbüntetésére.

Peking, július 21. A déli csapatok igyekeznek az északi csapatokat és a kereskedői osztályokat, akik a fölkelés ellen állást foglalnak, a maguk számára megnyerni. A kormány a bankai vasúti vonalon nagy csapatokat szállít délre. Mongolországból ezideig még nem hívták vissza a csapatokat. A tartományok nagyobb része tetlenül nézi a küzdelmet, anélkül, hogy állást foglalna egyik, vagy másik irányban és mindig azt a részt biztosítja szimpáziájáról, amelynek csapatai közelében vannak. *Juansikkai* személyesen le akar utazni délre, hogy csapatai fővezérletét átvegye. Környezete azonban lebeszéli erről és azt javasolja, hogy maradjon Pekingben és ne tegye ki magát veszedelemnek.

Bombamerénylet Lisszabonban

Ujabb forradalmi mozgalmak Portugáliában

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 21.

Ntn is olyan régen, alig három esztendeje, a forradalom ereje rázta meg Portugália földjét. Összeomlott a régi korhadtt épület, a királyt elkergették, megalakították a legifjabb köztársaságot. Az új állam szervezet sehogyan se tudott komoly gyökeret verni, hiszen már régen nyílt titok, hogy a republika se az az ideális kormányforma, amely a jövő álma lehet. A fiatal köztársaság mégis megkísérelt mindent. Az ellenségeivel el is bánt valahogy, de most a jó barátokkal gyűlt meg a baja. A királypártiakat hamarosan sikerült lefegyverezniük némi engedelménnyel, de most a radikálisok kapták fel a vörös zászlót és a kormány ellen fújtak riadót. A fiatal köztársaság egyszerre csak azon vette észre magát, hogy a már meghajolt királypártiak is ellene fordultak, egy táborba tömörültek a radikálisokkal és a harc erősebben dult, mint eddig. Hiszen emlékeztet, hogy csak a napokban rendeztek *Camoens* szobra előtt véres tüntetést, most pedig borzalmas bombamerényletekről kapunk távirati értesítést. A lisszaboni táviratok szerint a merénylet nagyobb katasztrófát idézett volna elő, de a rendőrség nesztét vette a terror készülődésének és sikerült idejekorán elnyomni a lázongást. Állítólag csak egy rendőr halt meg bombavetés következtében. A rendőrség vagy negyven embert letartóztatott.

A lisszaboni borzalmakról a következő távirataink szólnak:

Lisszabon, július 21. A rendőrséget pár nappal ezelőtt értesítették, hogy bombákkal nagyarányú támadást készülnek intézni a város több pontján. Tegnap reggel tényleg néhány gyanús *automobil szágult át a városban.* A rendőrség az *automobilokat feltartóztatta.* E pillanatban kisebb csapatokban gyanús külsejű emberek jelentek meg. Egy *automobil, amely a Szent Vince-utcán haladt, a rendőrség feltartóztatott.* A közelben egy emberesoport tartózkodott, amelyből bombát vetettek, amelynek robbanása egy rendőrt megölt. Különösen a kaszárnyák közelében ólálkodik sok gyanús személy.

Lisszabon, július 21. Azok között az emberek között, akik az éj folyamán a kaszárnyák körül csoportosan járkáltak, egy matrözruhába öltözött *czivilember is volt, aki egy bombával besurrant egy kaszárnyába, ahol azonban letartóztaták.* A kaszárnya előtt lövöldözésre került a sor. Egy magányosan álló *őr vérszlóvét tett, mire sulyosan megsebesítették s egy rendőrt is megöltek. Egy automobilon egy kosár bombát foglaltak le.* A kormány-palota környékén szintén gyanús alakok ólálkodtak. A rendőrségnek sikerült a merényletet megghusítani. Délre Lisszabon ismét a megszakított, rendes képet mutatta. Mintegy negyven letartóztatás történt. A tüntetők nagy része radikális köztársasági.

Mint hogy rendkívüli eseményektől kellett tartani, a *csapatok ma egész éjjel szigorú készenlétben állottak.*

Páris, július 21. A Havas-ügynökség lisszaboni jelentése szerint egy a város központjában lévő *kazánkovácsműhelyben abban a pillanatban robbant fel egy bomba, amikor a műhely tulajdonosa felnyitott egy fiókot, amelyben a bombát el-tették.* A robbanás elszakította a műhely tulajdonosának karját. A sebesült műhelytulajdonost, valamint alkalmazottait letartóztatták. A városban több helyütt bombákat aláltak.

Lisszabon, július 21. Mindenki azt hiszi, hogy a tegnapi tüntetések éppen úgy, mint az április 27-éi tüntetések is, a szindikálisták műve. A rendőrség ma számos embert letartóztatott.

Az „Egyetértés“

politikai napilap telefon számai:

Szerkesztőség 7-88
Kiadóhivatal 7-06
Nyomda: József 5-93

Az olasz hadsereg kéme

— Letartóztatott hadügyi osztályfőnök —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 21.

Az olasz közvéleményt egy, a *Redl* ezredes kémkedési ügyéhez hasonlóan nagyarányú kémkedési eset tartja izgalomban. A *Giornale d'Italia* Ravennából jelenti ugyanis a mai kelttel, hogy szombaton éjjel *Cerviai* villájában *hazaárulás miatt letartóztatott Moroza della Rocca grófot, az olasz hadügyminisztérium volt osztályfőnökét.*

Hir szerint az osztrák-magyar külügyi kormány bizalmasan értesítette az olasz hadügyminisztériumot, hogy *Redl* ezredes lefoglalt levelei és irományaiban *Moroza della Rocca* gróf neve igen gyakran fordul elő, amiből az következtelhető, hogy a gróf legalább is összeköttetésben állott az áruló ezredessel, vagy hazájában hasonló kémkedési ügyeknek volt irányítója.

A széleskörű vizsgálat csaknem megállapította, hogy *Moroza della Rocca* gróf, volt hadügyi osztályfőnök, aki ma hetven éves aggastyán és hét fia szolgál az olasz hadseregben, több év óta folytatta a kémkedést, a miből nagy jövedelme volt, de előkelő életmódjához és fényűző háztartásához ez sem volt elég. *Cerviai* kastélyában házkutatást tartottak és nagyon terhelő anyagot találtak. A kémkedésre vonatkozó iratokból kiderült, hogy *Rocca gróf az osztrák határon lévő olasz erődök tervét adta el a monarchiának, valamint az olasz hadsereg mozgósítására vonatkozó nagyfontosságú részleteket is. A közvetítő egy előkelő hölgy volt, osztrák állampolgárnő, aki Rómában lakott és onnan hirtelen eltűnt.* A gróf nem volt katona, csak mint polgári hivatalnok dolgozott a hadügyminisztériumban, ahol nem voltak megelégedve munkásságával és nyugdíjazták.

A kémkedést nyugalmazása után is folytatta. Működését már régóta figyelemmel kísérték. Nemrég az *Udinébe menő postakocsin megtalálták levelezését, amely rendkívül terhelő volt.* Bebizonyult, hogy a szomszédos monarchia vele folytatott levelezéseit *Heléna* leánya címére küldte, aki egy római ügyvéd jegyese.

Egy másik római távirat szerint *Moroza* gróf letartóztatása nyomán fantasztikus hírek keltek szárnyra. A grófot Ravennában vallatják, de senki sem tudja, hogy tulajdonképpen mivel vádolják, még kevésbé pedig azt, hogyan védekezik a gróf. Felesége tegnap megjelent a vizsgálóbírónál, hogy beszéljen a férjével, de elutasították. A gróf fia égre-földre esküszik, hogy apja végzetes véletlennek az áldozata. *Már két év óta nem áll az állam szolgálatában és megfoghatatlan, hogyan vádolhatják azzal, hogy fontos okmányokat külföldre kiszolgáltattott.*

A kémkedéssel vádolt gróf letartóztatása érdekes körülmények között folyt le. Titkos rendőrök *betörést színeltek* a tengerparton lévő nyaralójába és *összeszedtek minden ott található írást.* Ezek voltak a nyugalmazott osztályfőnök *árulásának megdönthetetlen bizonyítékai.* Reggelre értesítették, hogy nyaralójában *betörők jártak. Della Rocca* bajt sejtett és *jöbe akarta magát löni, a detektívek azonban még idejekorán berohantak és kicsavarták kezéből a revolvert.*

Leányát, *Heléna* grófnőt, akinek bűnösségére nézve is igen sok terhelő adat jutott a rendőrség kezébe, *szintén letartóztatták.*

NAPIREND. Naptár. Kedd, július 22. Római kath.: Mária Magd. — Prot.: Magdolna. — Görög-orsz.: július 9. Cirill p. vt. — Zsidó: Thamusz 17. — A nap két reggel 4 óra 25 perczkor, nyugszik este 7 óra 46 perczkor. — A hold két este 9 óra 46 perczkor, nyugszik reggel 8 óra 30 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — *Nyitvalevő muzeumok:* Nemzeti Muzeum régiségtára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Néprajzi Muzeum 3—6-ig, Ráth Muzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Muzeum 10—12-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hirszolgálat és közszállítási osztály 9—2 óráig, vám- és tarifaosztály 3—6 óráig.

Az országos pusztulás

— Árvizek és nagy nyomor —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 21.

Az árvizes veszedelem még mindég nem múlt el. Az országos pusztulással a kétségbejítő nagy nyomor is együtt jár. A mai napról tudósításainkat itt adjuk:

Pusztulás a Tisza mentén

Máramarosszigeti jelentés szerint a visói járásból az árviz nagy pusztításairól érkeznek hírek. Az utakat és hidakat annyira elmosta a víz, hogy a közlekedés az egyik faluból a másikba csak gyalogszerrel lehetséges. Sokkal nagyobb baj ennél, hogy élelmiszert már 11 nap óta nem lehetett a járásba szállítani s ennek következtében *tízennégy község nincsen ellátva élelemmel*. A visói járás ugyanis egyetlen oldalról nem közelíthető meg fuvarral. Papp Simon főszolgabíró erről a körülményről sürgős jelentést tett az alispáni hivatalnak és a kormánynak.

Csongrádtól le egész Tápiég az árterek mind víz alatt állanak és *egy rengeteg föld termése a víz martaléka lett*. Hozzávetőlegesen már most megállapítható, hogy a Tisza Csongrádmezőjében *millió koronát okozott*. A kisgazdák és a szegény földműves nép szenvedtek kárt, kik az ártereket bérlik. Szegedi jelentés szerint a legnagyobb kárt Szeged földművelői szenvedték. A tápiéi zsellérek kára fél millió koronát; közel száz család hajléktalan. Buza, rozs, krumpli és kukorica termésük elpusztult. A lánepiek minden reménye a gyékényben van, melyet az árviz nem tehet tönkre. A tápiéi adóellenegésért kérvényt nyújtottak be a szegedi pénzügyigazgatósághoz és Kedacic Károly pénzügyigazgató megígérte jóindulatu pártfogását. A szegény ártéri lakosok alig tudták életüket kimenteni az árvizből. Jóságuk nagyrészt istállóikban maradtak és ott áldogálnak napok óta a vízben. Csónakkal szállítják nekik az élelmet, míg dereglyéket készíthetnek, hogy kimentsék az állatokat a vízbefúlástól.

Algyőn a partmenti kaszálók víz alatt állanak. A folyó árja elől a faluban lévőket csak megvédi a védőgát, de a fölfakadó vizek ellen nem védekezhetnek.

Szegvár község lakóinak kára mintegy 50.000 koronára tehető.

Csongrádról riasztó híreket közöltek a múlt héten, pedig ez a község még a többihez képest kevés kárt szenvedett. A csongrádi földművelők összes kára nem több 30.000 koronánál. A hullámtér víz alatt áll, de mivel a gátak épek, nem kell veszedelemtől tartani.

Hódmezővásárhely környékén is nagy a kár; hogy mennyi, még kiszámíthatatlan.

Szentes város teljes biztonságban van. Az előtérí árterek, körülbelül ötezer hold, víz alatt van. A gazdák kára itt több mint 250.000 korona.

Szegedi újabb jelentés szerint a Tisza éjfél óta 3 centiméterrel apadt, ennek ellenében a folyam-mérnöki hivatalból érkezett jelentések szerint Szolnokról és Csongrádról jelentékeny áradást jelentenek. Mindennek dacára a folyam-mérnökség véleménye szerint az apadás Szegeden állandó lesz, mert a felső csekély áradás nincsen befolyással a szegedi vízállásra.

Törökbecséről jelentik: Törökbecsénél a Tisza veszedelmes áradásával elérte legmagasabb vizálását. Az árterületen tizenkét hold gabonavetésről három méter víz áll. E területből a legnagyobb rész parcellázott föld s leginkább szegény földművesek tulajdona, akikre nagy nyomorúság vár. A tavasz óta nagy munkálatok folynak a város alatt. Az állam egymillió korona előiránnyal közműt épített, hogy a nagyforgalmu hajózást, valamint a gabona s más szállítási forgalmat megkönnyítse. Az előrehaladt előmunkálatokat és földhánvásokat a vizár elragadta és nagy károkat okozott. A felsőtörontáli ármentesítő társulat ezerhét-száz munkással éjjel-nappal emelteti a töltést. A várost egyik oldalról a rakpart védi, a másikat

Borsodmegeye veszedelme

Miskolcraól jelentik, hogy a Sajó és a Tisza kiöntött, a jelentéktelen patakok megdagadtak és gátakat rombolva, öntötték el a falvakat. A Tisza mentén lévő borsodmegeyei falvak, különösen Dorogma, Bábolna és Tiszakeszi víz alatt állanak. Az utakon egy méter magas víz folyik, a szennyes áradat házakat döntött le, állatokat, vagyonokat vitt el. A falvakból jött értesülések szerint eddig harminckét ház összeomlott és az ár három ember holttestét vetette partra. Tiszakeszi és Tiszavalk községekben a legelőn lévő jószág ott fulladt a vízben. Dobozy Dániel földbirtokosnak három-

száz juhát vitte el a víz. Szendrő és Királykútpusztá között nagy felhőszakadás volt, az ár elmosta az utakat, az országutat felszaggatta és elhordta a hidakat. A rohanó sebes víz az országuton érte a rudóbányai bányatársulat igásszekereit, amelyeket lovasból együtt sodort le az országutról. Harminsz ló fulladt bele a vízbe, hét kunyhót sodort le az ár a hegyről. Az árviz Szendrő és Királykútpusztá között járhatatlanná tette a közlekedési utakat. A jég elverte a szőlőt mindenütt, úgy, hogy csak a venyige áll.

A kiáradt Tisza kilencz falut öntött el: Pal-konyá, Tiszacsizár, Heőkürt, Tiszatarián, Tiszakeszi, Ároktő, Dorogma, Bábolna és Tiszavalk víz alatt van. A házakba befolyt a szennyes áradat, ki-mosta a házak falait. Ároktő községben öt ház om-lott be. Joó János felesége belefult a vízbe és az ár magával sodorta. Tiszacsizáron a termés mind elpusztult. Közel 3000 hold terület fekszik vízben. A tergeriből, répából, káposztából, árpából, zab-ból és dohányból semmi sem maradt.

A folytonos esőzések következtében a Sajó is kiöntött. Sajóladházán, Sajóvámoson, Sajópetri-ben és Sajószolcán a víz a földeket ellepte. Az új szántásokat elmosta, a réteket elöntötte, a szénát elmosta. Különösen a széna termésben nagy a kár. A víz beiszapolta a réteket, úgy, hogy az ide-i takarmánytermésről szó sem lehet. Borsodmegeyében mintegy 50.000 hold földet öntött el az ár, a sarlóselemények teljesen elpusztultak, minden legelő víz alatt van. A Hernád, Heő, Pallósér men-tén mindent elöntött a víz, igen sok román és tót aratót, aki mezei munkára szerződött volt ide, nem találak meg. Lehet, hogy a mezőn érte őket az ár és elpusztultak. Az elöntött vidékeken a la-kosság mindenütt éhínség elé néz. oldalt azonban tenger borítja. Mindeu közlekedés megszűnt. A Tisza folyton árad.

Zilah végnapjai

Zilahról jelentik: Zilah városát az elmúlt napok két árvizpusztításánál is nagyobb veszedelem fenyegeti a nagy esőzések folytán. A kereskedelem-ügyi miniszter kiküldöttjének véleménye szerint ugyanis a várost koszoru alakban övező szőlőhe-gyek csuszamlanak és szakadoznak. A pala altala-jon a rengeteg esőzés következtében megindult a homokos és agyagos termőföld s a szőlő és gyümö-lölesfa ültetvényekkel együtt hosszán ereszkedik lefelé s a mélyebben fekvő részekre torlódik és sül-lyed le egyik réteg a másikra, sok helyütt félhold-nyi területeken, úgy, hogy a fák ágai sem látsza-nak már ki. A kitűnő homokpinczék és a legvesz-levő házak repedeznek, dűledeznek. A baj nemcsak az, hogy Zilah legnagyobb bevételi forrása pusztul-nak el szőlőhegyeivel, hanem az is, hogy a hegyek a lábaiknál elhúzódo utcákra fognak csuszni, fő-leg, ha az esőzés meg nem szűnik, pedig rövid meg-szakítással az árviz óta állandóan esik az eső.

A belügyminiszter a polgársághoz

Az árviz károsultjain kíván segíteni a bel-ügyminiszter, akinek ma egy leiratát kapta meg a főváros. A miniszteri irás az akták érzékeny poézi-sével eseteli a katasztrófát, a nyomort, amelynek enyhítésére minden lehetőt megtett a kormány.

— Azonban — mondja a miniszteri irás — az érzékeny károsodott lakosok támogatására irá-nyuló intézkedések csak az első pillanatnyi nyomor enyhítésére és az ezt természetesen követő inség elhárítására terjedhetnek ki. De nem pótolhatják és nem kártalaníthatják a lakosokat azokért a vesztesé-gekért, amelyek őket az ismételt elemi csapások következtében érték. Ezért az ország nemesen gon-dolkozó, a szerencsétlenségekbe jutottakkal együtt-érző és minden alkalommal áldozatkész polgárá-hoz fordultak azzal a meleg kéréssel, hogy a szen-vedő és mostoha sorsba jutott honfitársaikon nél- amely csak pillanatnyi segítséget nyújtott.

Tehát segítsen a közönség a kormány helyett, amely csak pillanatnyi segítséget nyújtott.

Az árvizkárosultak adója

Szép Lajos pénzügyigazgató a közigazgatási bi-zottság ülésén bejelentette, hogy a megye lakossá-gának adóhátraléka ez idő szerint 2.768.147 korona. Ez a kimutatás még az árviz előttről szól. Az árviz sujtotta lakosokkal szemben a pénzügyigazgató ki-vánatosnak tartja, hogy a községi jegyzők minél előbb készítsék el a szemlejegyzőkönyveket. A köz-igazgatási bizottság utasította most a vármegye al-ispánját, hogy ilyértelmű rendeletet juttasson el a községi jegyzőkhöz.

A megszakadt forgalom

A Máv igazgatósága jelenti: Árviz okozta pálya-rongálások következtében ez idő szerint a személy- és podgyászforgalom teljesen szünetel az alábbi vonala-

kon: 1. A máramarossziget-kamarai—kisbocksói h. é. vasuton Nagybocksó—Gyertyánliget és Nagybocksó-gyártelep között. 2. A szatmár-bikszádi h. é. vasuton Vámfalu—Máriavölgyfürdő és Bikszád között. 3. A szilvágyi h. é. vasuton Sarmaság és Zilah között. 4. marosludas—besztercei h. é. vasuton Nagyszékely és Budatelka között. 5. A küllösvölgyi h. é. vasuton Kü-küllösvölgy és Parajd között.

A személyforgalom átszállással, a podgyászfor-galom áthordással tartatik fenn a következő vonalrésze-ken: 1. A királyháza—körösmezői vonalon Taraczköz és Hosszmező között. 2. A nagykároly—somkúti h. é. vasuton Erdőszáda és Pusztahidegkut között. 3. A székely körvasuton Ketelöszentpál és Nyárádfő közl. 4. A mátra- és körösvideki egyesült h. é. vasuton Tenke és Körösmart állomások között.

UJDONSÁGOK

—A király vadászaton. Ischlből jelentik: A király ma délután háromnegyed öt órakor a borus időjárás dacára vadászatra ment. A felség nyitott kocsiiban hajtatott a Weissenbachvölgybe, ahon-nan gyalog tette meg Böhm udvari tanácsos fő-vadászmester kíséretében a 20 perces gyalogutat a vadászállásra Kühsteganger közelében. A kedve-zőtlen időjárás folytán a szarvasok nem jöttek elő, egynegyed nyolcz órakor a felség visszatért a Weissenbach völgybe és onnan visszahajtatott Ischlbe, ahová egykettő kilencz órakor érkezett meg teljes sötétségben. Mindamellet és az időköz-ben több ízben megeredt eső dacára nagyszámu közönség várta az uralkodót, kit lelkes óvációk-ban részesítették.

—A csári család nyaralásáról. Pétervári jelentés szerint Miklós csár, aki nemrég tért vissza a finn vizekről, most rövidebb ideig Péterhoffban fog időzni, majd résztvesz a Krasnojé Szelo mel-létti hadgyakorlaton, azután Krimiaába utazik, minthogy a trónörökös állapota megkívánja a dél-vidéki tartózkodást. Hír szerint a csárné idegbaja sem javult. A csárnénak a finn vizeken való tar-tózkodás határozottan jót tesz, a trónörökös miatt azonban, akinek a délorsz iszapfürdőket kellene használnia, nem igen térhet oda vissza. Felmerült azért az a terv is, hogy a trónörökös szanitóriumba adják. Az özvegy csárné, aki jelenleg Angliában van, még ott marad és csak karácsonykor fog vis-zatérni Pétervárra.

—Tolsztoj munkáinak megsemmisítése. Moszkvai jelentés szerint a törvénytörök elrendelte Tolsztoj Leó munkáinak Gorbunov kiadásában megjelenő három első kötete megsemmisítését. E kötetek a négy evangéliumnak Tolsztojtól eredő fordítását s a hozzájuk fűzött fejtegetéseit tartal-mazzák.

—Lipót király hagyatéka. Brüsszeli je-lentés szerint pár nap mulva jár le a határidő, ameddig II. Lipót király leányai a felebbezési tör-vényszék által apjuk hagyatéká ügyében hozott ítéletet a semmitőszék elé terjeszthetik. Stefánia hercegnő ezért már több napja Blankenbergben tartózkodik és meglátogatta Klementin hercegnőt, Napoleon Viktor herceg nejét, hogy vele és Luiza hercegnővel közös lépésre bírja. Klementin her-cegnő azonban nem akar többet szerepelni ez ügyben. Luiza hercegnő, aki Bécs közelében lakik, szintén szeretne Belgiumba utazni, hogy érdekelt személyesen védje, de mint belga hercegnő sze-retné ezt tenni, amely kívánsága nem igen fog tel-jesülni. A hercegnők ügyvédei, az osztrák Ruben-lechner és Rosenfeld és Visontai Soma budapesti ügyvéd néhány nap óta szintén Brüsszelben van-nak, ahol tárgyalni akartak a belga igazságügy-miniszterrel, de az hivatalos teendők ürügye alatt hirtelen elutazott Brüsszelből, hogy ne kelljen fo-gadnia a hercegnők képviselőit. Az ügyvédek azt követelik, hogy a belga állam fizesse ki Luiza her-cegnő összes adósságait, mintegy 16 millió koronát. A belga állam ezt csak a parlament hozzájárú-lásával tehetné és a miniszterek, ugyvátszik, parla-menti botránnytól tartanak, hát inkább a semmitő-szék ítéletét is megvárják.

—Az angol szociáldemokrata pártok egyesülése. Angliában több szociáldemokrata párt van s ezek egységesítését már több ízben meg-kísérelték, de hasztalan. Az Independent Labour Party, a Fabian egyesület és a britt szociáldemokrata párt között most tárgyalások is folytak, amelyen megállapították, hogy taktikai kérdése-kben oly nagy az ellentét, hogy a három párt egy-beolvadása ez idő szerint lehetetlen. Azonban a há-rom párt vezetősége és a nemzetközi szociál-demokrata iroda képviselői legközelebb értekezletre jönnek egybe s ott a három párt képviselőiből meg-alakítják az Egyesült Szocialista Tanács-ot. A ta-nácshoz tartozó összes szervezeteknek csatlakoz-niok kell a Labour Party-hoz a parlamenti mun-káspárthoz.

Királyi kitüntetés. A király *Tahu* Jakab földmívelésügyi miniszteri osztálytanácsosnak a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a harmadik osztályú vaskorona-rendet adományozta.

A Krupp-gyár igazgatói vizsgálat alatt. Esszeni jelentés szerint az ottani katonai törvényszék vizsgálatot folytat több szertári tiszt ellen, akik tiltott összeköttetésben állottak a Krupp-gyár berlini fiókjának egyik *Brandt* nevű tisztviselőjével. A vizsgálatot kiterjesztették a Krupp-gyár igazgatóságának több tagjára is, köztük *dr. Hugenberg* Alfréd pénzügyi tanácsosra, *Eccius* ülnökre és *Haux* pénzügyi tanácsosra. A vizsgálat egy részét a berlini törvényszék vizsgálóbírája vezeti, aki ebben az ügyben már többször kiszállt Esszenbe. Az igazgatóság tagjait abban az irányban hallgatják ki, vajjon mennyiben volt tudomásuk *Brandt*nak a szertári tisztekkel való összeköttetéséről. *Brandt* ugyanis közvetlen összeköttetésben állott az igazgatókkal, akiknek rendszeresen beküldötte a szertári tisztektől kapott értesüléseit. A vád ellenük az, hogy már a jelentések tartalmából is látniok kellett, hogy az adatok tiltott uton juthattak *Brandt* birtokába. *Brandt*, aki régebben szertári őrmester volt, a szertárhoz osztott tiszték kuglizó-társaságába felvettette magát, itt egyes tisztakkal barátságot kötött és azokat mulatni vitte, kölcsönöket, ajándékokat adott nekik és így sikerült bizalmukat megnyerni annyira, hogy az illető tiszték a hadiszerek szállítására vonatkozó bizalmas intézkedésekről már eleve értesítették *Brandt*-ot. A vizsgálat Esszenben nagy feltűnést keltett.

Magyar nemesség. A király zalatnai *Stürmer* Sándor nyugalmazott ezredes magyar nemességét és „zalatnai” előnévvel örökfelfogadott fiára, *Stürmer* József századosra ruházta át.

Megugrott a suffragett vezér. Londoni jelentés szerint a suffragettek tegnap ismét becsapták a detektíveket, mikor lesekedtek *mrs. Pankhurst*-re, hogy ismét fogságba vigyék. Éjjel-nappal titkosrendőrök ólálkodtak a ház körül, nehogy időközben a vezér-suffragett elmenekülhessen, mert vasárnapra kell le a határidő, mikor meg kellett volna kezdenie büntetésének kifizetését. Tegnap éjjel körülbelül ötven suffragette és férfi-híveik kisebb csoportokban *mrs. Pankhurst* lakása elé jöttek hármával, négyével s úgy tettek, mintha sejtelnék sem lett volna arról, hogy a detektívek is ott vannak. Egyszerre előrohogott egy automobil, hirtelen megállt a kapunál s ugyanakkor kihozták az *utvarról egy sűrűn lefátyolozott aszsonyot*. A suffragettek hirtelen körülfogták, jó utat kívántak neki és a hölgy éppen fel akart szállani az automobilra, mikor ott termettek a detektívek, egyikük a kormánykerékhez ült s elrohogott az automobilról a rendőrfőnökségre. Nagy diadallal állították be a rendőrigazgató helyetteshez s eléje kísérték a foglyot. Képzelték, milyen nagy volt megrökönyödésük, mikor a letartóztatott nő felvette sűrű fátyolát és *mrs. Pankhurst* jól ismert öregedő ábrázata helyett fiatal *csinos arcú suffragette* mosolygott a komoly főnökhelyettesre. Az alatt a suffragettek megrökönyöttek *mrs. Pankhurst*-öt.

A királyi komaság. Jelentették, hogy *Háklár* Mihály, a vas megyei Kéthely község lakója, tizenharmadik fiának születésekor felségfolyamodásban meghívta a királyt, hogy ujszülött fiánál megveskedjék a keresztapai tisztséget elvállalni. A kabinetiroda soronkívül intézte el a kérvényt és már egy hét múlva megérkezett a válasz, hogy a király ugyan nem vállalja a keresztapaiságot, de 100 koronát küld magánpénztárából a tizenhárom gyermekes apának.

Földrengés. A külföldről többfelől is földrengések híre érkezik. *Stuttgarti* jelentés szerint tegnap délután egy óra és hét perczkor csaknem egész *Württembergben rövid és heves földrengést éreztek*. *Stuttgartban* az emberek megremülve tödültek az utcákra. *Néhány ház kéménye beomlott*. A földrengést különösen erősen érezték a sváb Alpeseiken. *Hohenzollernből és Bädenből is* érkezik jelentés a földrengésről. Szerencsétlenséget egy jelentés sem említi. — *Bécsi* jelentés szerint déli egy óra tájban Bécsben gyenge földlökést lehetett érezni. Valószínűleg a württembergi földrengés utolsó hullámvérése volt ez. A földrengés olyan gyenge volt, hogy általában alig érezték. — *Párisi* jelentés szerint Franciaország keleti részén tegnap délután földrengés vonult végig. A földlökések különösen *Lunevilleben* voltak erősek. Az anyagi kár nem nagy, de a lakosságot mindenütt pánik fogta el.

Az athoszhegyi kolostor titkából. Az Athos-hegyről érkezett hírek szerint a *Pateleimon* nevű orosz kolostorban helyreállott a rend. A kolostornak mintegy 300 szerzetesét, akik fellázadtak, a fenálló rend ellen, átadták a partraszállott orosz matrózoknak, akik letartóztatták őket és valószínűleg valamennyit Oroszországba viszik. A lázongó szerzeteseket egy terembe szorították és ott addig fecskendezték őket vízzel, míg megadták

A körmöczi tiszteletes ünneplése. A felvidéki magyarság lelkes ünnepséget rendezett a felvidéki magyar kultúra egyik kitűnő bajnokának tiszteletére. *Raab* Károly, barsi ág. ev. főesperes és körmöczbányai lelkész az ünnepeit, aki ötven esztendő óta lelkészkedik és aki egy félszázad alatt kimondhatatlanul sokat tett a felvidéki magyarosodása érdekében. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött. A magasan szárnyaló ünnepi beszédet *Bándy* Endre levai lelkész mondta, majd az ünnepekre összegyűlteket szavai a város háza dísztermébe vonultak, ahol *Kosztolányi* Sándor egyházmegyei felügyelő szép beszéddel üdvözölte az ünnepeket és nyitotta meg az ünnepi közgyűlést. *Dr. Baltik* Frigyes püspök az egyházkerület, *Bándy* Endre az egyházmegye lelkészi kara és a gyámintézet, a barsi ref. egyházmegye esperese a reformátusok, *Frangó* Gyula, a nógrádi esperesség, *Szmetlhánovics* József polgármester az ősi főbányaváros, *Fáy* Mátyás igazgató az állami főreáliskola tanártestülete, *Reichhardt* Márk rabbi, az izraelita hitközség nevében köszöntötték a jubilánst, a ki meghatóttan köszöntötte meg az ünneplést. A jubileumot díszeshé fejtezte be. Másnap a város képviselőtestülete díszközgyűlést tartott, amelyen az ünnepeket a város örök díszpolgárává választották meg, akit *Bárány* Antal, a város főjegyzője üdvözölt lendületes szavakkal.

Magyar énekesnő kalandjai Romániában. *Krasznay* Oli nevű magyar artistanő, aki egy évet töltött kint Oláhországban, ottani kalandjairól és az oláhok magyar gyűlöletéről a következő jellemző eseteket beszélte el:

— Most egy éve, — kezdte — hogy szerződést kaptam *Braílába* és elutaztam. Ott még jó dolgom volt, bár magyar énekesnő vagyok és magyar népdalokat adok elő. Néhány hónapig voltam ott, engem különösen kedveltek, csak sokszor kifogásolták, hogy miért énekelek én magyar dalokat. Általában nem szeretik a magyarokat, a magyar artisták nem is igen boldogulnak, mert lehurrogják őket, ha magyar dalokat adnak elő. Mondom, *Braílában* nekem még tűrhető helyzetem volt, *Galacban* sem volt még baj, hanem a mikor *Bukarestbe* mentem, ott már egyenesen féltelmes és elviselhetetlen lett a helyzetem. A román főváros rendkívül forgalmas, a mióta háborus idők járnak és állandóan nagy ott az izgalom. A tüntetés főleg a magyarok ellen, napirenden van, de nem kevésbé szidják a bolgárokat is és már előre ürülnek, hogy Bulgáriát bekebelezzik majd Romániába. — Hogy én mennyit szenvedtem, az leírhatatlan. *Bukarestben* egy orfeumban játszóltam, ahová sok katonatiszt járt. *Naponként nagy tüntetést rendeztek s ezekben a katonatisztek jártak elől*. Egyik ilyen társaság egy estén, kissé italosan, egy magyar kollégámat véresre verte, mert nem tudta őket román nyelvben szórakoztatni. Most már oly nagy a magyargyűlölet, hogy aki csak feheti, menekül, szökik. Én is azért jöttem el, mert egy vad katonatiszt meg akart ölni, amiért magyar dalt adtam elő. — Ugy történt az eset, hogy ezt a nótát énekeltem: *Mikor eszembe jutsz, mintha tavasz volna . . . Zsufolt nézőtér volt*. Nagyon sok katonatiszt ült a nézőtérben, egyszerre csak az egyik, egy vezérkari ezredes föláll és mintegy jelszóra, éppen a dalom közepén elküldte magát: *Zsossz Ungaria! Zsossz Ungaria!* Erre a többi tiszt is fölállt és olyan viharos tüntetést rendeztek ellenem, hogy csak úgy harsogott a terem. Valaki egy poharat hajított föl a színpadra és az csörömpölve tört össze a lábaim előtt. Erre attól való félelemben, hogy még üvegek is röpülnek felém, leszaladtam a színpadról s az öltözőbe akartam menekülni. Az egyik katonatiszt utánam rohant, kihuzta hardját s azzal hadonászva rám ordított: *hogy merek én ő előttük magyarul dalt énekelni*. Ez az öltöző előtt történt. Én nem válaszoltam, hanem besiettem az öltözőbe és becsaptam az ajtót. Pár perc múlva jött a tulajdonos és arra kért, hogy holnaptól kezdve inkább táncoljak, vagy németül énekeljek, csináljak akármit, csak magyarul ne adjak elő többé semmit. Azt mondta, hogy a katonatiszt kijelentette: *keresztüldög holnap, ha színpadra lépek és magyarul ugatok*. Erre elhatároztam, hogy nem maradok tovább egy perczig sem és a reggeli vonattal elutaztam.

Druckilubecky herceg gyilkosa. Annak idején jelentették, hogy *Druckilubecky* herceget *Teresén* nevű birtokán meggyilkolták és a gyilkosság gyanúja miatt rokonát, *Bisping* bárót letartóztatták. *Bisping* közvetlenül a gyilkosság előtt a hercegnél időzött, de tagadta, hogy a gyilkosságot ő követte el. Most *Varsóból* azt jelentik, hogy *Bisping* lakásán váltokat találtak, több mint négyszázezer rubel értékben *Druckilubecky* herceg aláírásával. Irásközértők megvizsgálták ezeket az aláírásokat és kijelentették, hogy hamisak. Ez csak megerősíti azt a gyanút, hogy a gyilkosságot *Bisping* követte el.

A följelentő a tolvaj. *Bajáról* jelentik: *Fekete* Mihály bácsbokodi sertéskereskedő, a *Lőny* A. budapesti cég megbízottját, a csendőrség letartóztatta. *Fekete* jelentést tett a rendőrségen, hogy a vonaton alvás közben elloplált 4500 koronáját. A nyomozás során azonban kiderült, hogy *Fekete* maga sikeresen ellopott a főnökei pénzt.

Ismét vonatösszeütközés a fiumei vonalon. *Fiuméből* jelentik: A *Budapestről* *Fiuméba* haladó 1002. számú gyorsvonat *Skrad* és *Susnicza* állomások között egy féktömlő elszakadása miatt kénytelen volt megállni. Amíg a hibát javították odaérkezett egy *Fiume* felé haladó tehervonat, amely beleszaladt a gyorsvonat utolsó kocsijába, amely erősen megrongálódott. A tehervonat szénkocsija kisiklott. A gyorsvonat utolsó kocsijának utasai az épen maradt többi kocsiiban folytatták utjukat *Fiuméba*. A gyorsvonat a baleset következtében 50 percznyi késéssel érkezett meg. *Fiuméből* az összeütközés helyére segélyvonatot küldtek a pálya rendbehozatalára, mire azonban a segélyvonat megérkezett, a pályát már rendbehozták, úgy hogy a vonatok fennakadást nélkül közlekedhetnek. Emberéletben nem esett kár és sebesülés sem történt.

Groszmann Miksa temetése. Ma délután fél négy órakor temették *Groszmann* Miksát, az Országos Munkásbiztosító pénztár elhunyt igazgatóját, a munkásság óriási részvéte mellett. A *Bajza-utca* 27. számú gyászház előtt több ezer főnyi munkástömeg gyűlt egybe. A szakmák és szervezetek lobogók alatt jelentek meg, képviselve volt a szociáldemokrata párt vezetősége, az Országos Munkásbiztosító pénztár, az állami munkásbiztosítási hivatal, a kerületi betegsegítő pénztár, valamint számos vidéki pénztár is. Ezenkívül számos távirat érkezett s több mint ötven koszoru. Fél négykor az Általános Munkásdalárda elénekelt a „Mért oly borús . . .” kezdetű gyászdalt, majd *Bokányi* Dezső a szociáldemokrata párt nevében mondott búcsubeszédet, *Garbai* Sándor pedig az Országos Munkásbiztosító Pénztár nevében, azután elindult a menet az *Andrássy-uton*, és a köruton a *Sándor-térre* a *Gutenberg* palota elé, ahol a nyomdászok nevében *Rothenstein* Mór tartott beszédet, majd *Baron* Ede a Volkstimme szerkesztősége nevében német beszédet tartott. A dalárda a *Marseillais*et énekelte el, azután a menet a rákosi temetőbe ment. A sírnál az országos pénztár nevében *Szebenyei* Kornél igazgató, a tisztikar nevében pedig *dr. Szabados* Sándor tartottak gyászbeszédet. Ugy a szociáldemokrata párt vezetősége, mint a nyomdászok szervezete gyászjelentést adott ki.

Ferdinánd császár pipája. Az első balkáni háború idejében *Ferdinánd* bolgár császár egy öreg altisztnek, aki *Drinápoly* osztrómánál különösen kitüntette magát, hatalmas méretű pompás tájékpipát ajándékozott. A katonai látszólag nem volt elragadtatva a fejedelmi ajándéktól s mikor a király ennek okát kérdezte, így válaszolt:

— Arra a hosszú időre gondolok, amely el fog telni, míg ezt a hatalmas pipát szép barnára kiszívhatom. Öreg ember vagyok már, aligha fogok addig élni!

A király visszavette a pipát és felszólította a hadfit, hogy tizennégy nap múlva jelentkezzék nála. Még aznap a következő rendeletet adta ki:

— Minden katonának, ha nem akar börtönbe kerülni, tilos más pipából dohányoznia, mint abból, amelyet a király mindenkinek rendelkezésére bocsát. A szükséges dohányt is a király szolgáltatja . . .

A rendelet a katonáknak természetesen nagyon kellemes volt s a szép tájékpipa szájából-szájába vándorolt. Tizennégy nap múltán a pipát az altiszt ismét megkapta. Ezuttal már szép barnára volt kiszíva és a kupakjára ezek a szavak voltak bevéve:

— Két hét alatt sötétbarnára szíve, *Ferdinánd* császár rendelkezésére.

Új szakiskolai tanárok. A földmívelésügyi miniszter *Bölony* Dénes gazdasági akadémiai rendkívüli tanárt a VII. fizetési osztályba gazdasági akadémiai rendes tanárrá, *Palotay* Dezső dr., *Legány* Ödön és *Schürger* János dr. gazdasági akadémiai segédtanárokat, továbbá *Junos* Lajos, *Stolp* Ödön és *Pesthy* Béla gazdasági akadémiai rendkívüli tanárokká; *Besskó* József dr. debreczeni m. kir. gazdasági akadémiai rendkívüli tanárt a VIII. fizetési osztályba m. kir. főállatorvossá; *Szentannai* Sámuel gazdasági tanárt földmívelési iskolai igazgatóvá nevezte ki.

Villámsújtott emberek. *Segesvárról* jelentik: *Mátéfalva* község felett tegnap hatalmas felhőszakadás vonult keresztül. A mezőkön dolgozó falusi nép közül többen a fák alá menekültek az eső elől. Az egyik terebélyes fába, ahol mintegy tizen állottak, beleszaladt a villám. Egy asszonyt *Gebe* Jánosné halálra sújtotta, öt férfit súlyosan összeütött, míg a többieknek csodálatosképen semmi bajuk sem lett.

Házasság. Vasárnap délelőtt a ferencvárosi plébániaemplomban *dr. Dietz* Károly államrendőrségi fogalmazó esküdött örök hűséget *Viola-Dietz* Mária-nak, *Dietz* Sándor fővárosi mérnök és nagyajtai *Körömczy* Mária leányának.

Dr. Szabó Márton budapesti ügyvéd, *Pörtschachon* jegyet váltott alsóterényi *Auer* László, alsóterényi *Auer* Pálval, és négy leányával.

— **Rothausser-Ruttkay Miksa temetése.** Nagy részvétellel temették el hétfőn délután Rothausser-Ruttkay Miksát, a kitűnő író és hírlapíró. A rákoskeresztúri izr. temető halottasházában tették ravatalra a koporsót, amelyet a hírlapírók nyugdíjintézetének Jókai-leple borított, körülvették a koporsót a Hírlapírók Nyugdíjintézetének, az Otthon Irók és Hírlapírók Körének, a Nemzeti Színház, Vigaszínház, Pester Lloyd, Kéve, Zion egyet, Ujságírók Egyesülete és más testületek díszes kórosorai. A végültszésségen rendkívül nagy számban jelentek meg az elhunyt kartársai, írók, hírlapírók, művészek. Testületileg képviseltette magát a Budapesti Ujságírók Egyesülete Márkus Miksa, udvari tanácsos, elnök, Gerő Ödön és Szatmári Mór alelnökökkel, a Pester Lloyd szerkesztősége és kiadóhivatala Vészi József miniszteri tanácsos és Vadnat Henrik kiadóhivatali főnökkel, az Otthon Irók és Hírlapírók Köre, a Magyarországi Hírlapírók Országos Nyugdíjintézete, a Zion Egyet elnöksége és orvosi és hivatalnoki kara, a Petőfi Sándor temetkezési egyesület és még sok más egyesület, amelynek az elhunyt tagja volt. A temetési szertartás Lazarus főkántor énekével kezdődött, amely után dr. Hevesi Simon magasszárnyalásu beszédben bucsuztatta el a halottat. Az elhunyt munkatársaink nevében Vészi József főszerkesztő vett bucsút a szeretett kollégájától. Az Otthon Irók és Hírlapírók Körének, a Budapesti Ujságírók Egyesülete és a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének nevében Márkus Miksa udvari tanácsos mélyjárásu beszéddel bucsuzott az elhunytól. A megható beszéd után kivitték a koporsót a sírhoz, ahol Kohn Arnold, a Zion Egyesület nevében, dr. Ungár Gyula az orvosi kar nevében és Temesváry Rezső dr. a Demokrácia páholy nevében bucsuztatta el a halottat.

— **Kolera Magyarországon.** Egy temesvárt fávratunk lecsujtó szenzációval szolgál, a kolera, a fekete halál már átlépte a határt, már nálunk, Magyarországon szedi az áldozatait. A nagyhangú, annyit emlegetett óvintézkedések, úgy látszik, fényes eredményt mutatnak fel. Temesszigeten vasárnap két ember koleraqyanus tünetek között meghalt. Dr. Téry Ödön egészségügyi főfelügyelő Budapestre ide érkezett és Ferenczy Sándor alispánnal személyesen vezeti az ellenőrzést. Temessziget községet feltöltöttek jelentették ki és elzárták a forgalomtól. — A belgrádi sajtóiroda jelenti: Néhány külföldi belgrádi jelentést közöl, amely szerint a szerb hatóságoknak a kolera ellen való egészségügyi intézkedései ki nem elégitőek és hogy számos katona a kocson hal meg, sőt hogy koleraiban megbetegedett katonákat az árkokba taszítják és sorsukra bízzák. Ezzel szemben a valóság az, hogy a szerb egészségügyi hatóságok mindent megtettek a járvány leküzdése érdekében. A külföldi orvosi misszió orvosai bizonyoságot tehetnek az emberies bánásmódról, amelyben a szerb egészségügyi hatóságok még a bolgár sebesülteket és kolera betegeteket is részesítik.

— **A pénzügyi fogalmazók egyesülete.** A régi képviselőház üléstermében hétfőn délután három óra körül tartotta alakuló közgyűlését a pénzügyi fogalmazói kar országos egyesülete, amelyen ötvenhat pénzügyigazgatóság tisztikarának képviselőitében száznál több kiküldött jelent meg. A közgyűlés elnökévé közfelkiáltással dr. Hayde Gyula pénzügyi főtanácsost, a Központi Díj- és Illetékkiszabási Hivatal főnökhelyettesét választották meg, aki röviden válaszolt az egyesület megalakulásának szükségességét és célját, felkérte Szöllösy György nagyszobeni pénzügyi titkárt, az alapszabálytervezet részletes megismertetésére. Ezután indítványára üdvözölték Teleszky János pénzügyminisztert, Papp Elek és Madarassy Gábor pénzügyminiszteriumi államtitkárokat. Az alapszabályok elfogadása után a tisztikart a következőképen alakították meg: Elnök lett: Gaszner Pál miniszteri tanácsos, székesfehérvári adófelügyelő, társelnökök: dr. Hayde Gyula pénzügyi főtanácsos és Mauks Endre pozsonyi pénzügyigazgató, igazgatóvá: dr. Nyikos Lajos pénzügyi tanácsost választották meg. Választottak ezenkívül három titkárt, pénzárost és tizenkét rendes, hat póltagból álló választmányt és három tagból álló számvizsgáló-bizottságot. Hollós István dévai pénzügyi titkár indítványára kedden délelőtt küldöttségileg tiszteleg az egyesület elnöksége Madarassy államtitkárnál és Szerdahelyi Jenő miniszteri tanácsosnál, a pénzügyminiszterium II. főosztálya vezetőjénél, hogy bejelentse az egyesület megalakulását.

— **A román kormány lóvásárlásai.** Szabadkai jelentés szerint Kunetz Jakab szabadkai bankháztulajdonos külön külügyminiszteri engedelem alapján szerződést kötött a román kormánnyal több ezer ló szállítására. A román kormány a lovak darabjéért 750 lejűt fizet. A katonai bizottság már a napokban Szabadkára érkezik a lovak átvétele végett.

— **Leégett gőzmalom.** Az Eszék mellett levő Cepin községben az egyesült gőzmalom részvénytársaság gőzmalma (tulajdonosai: Mihalovich Antal volt főispán és Büchler László) az éjjel teljesen leégett. A tüzet még nem lokalizálták.

— **Református pappól köcsiszoló munkás.** Évekkel ezelőtt általános feltűnést keltett Kolozsváron, hogy dr. György János, az unitárius teológia tanára, aki összetűzött felettes hatóságával, otthagya kitűnő állását és elment Aradra, ahol a Neumann-féle gyárban, mint közönséges munkás kapott foglalkozást. Majd áttért a református vallásra, előbb Tordára, majd Bodonkutra neveztek ki lelkésznek, de a Tolsztoj elveitől fantizált ember bejelentette Kenessey Béla püspöknek, hogy lemond a lelkészi tisztségről és a munkának szenteli életét. Szombaton levelet írt Kolozsvárra egyik barátjának, amelyben tudatja, hogy mint köcsiszoló Szentesen dolgozik az új református templom építésénél.

— Hü maradtam — írja — egyházzamhoz: a református egyház építésén vérem hullása árán is fáradozom. Egy kőfaragó-műhelyben ugyanis a most épülő szentesi református templom támaszpilléreinek és lépcsőzetének a műköveit esiszólon olyan fényesre, hogy a rátekinetők megláthatják maqukat bennük és önmaqakra ismerhessenek. Hátha majd az őnismerettől a téglatemplom helyett ők is a lelkitemplom építőivé lesznek . . .

Majd elmondja, hogy három korona napibére van, kenyéren és vizen él a földön hál, mert a keresztet egy részét el kell tennie olyan napokra, amikor nincs munka.

— **Meghalt képviselő.** Rónau Ernő, a torontalmegyei nagyszentesmiskolci választókerület országgyűlési képviselője, a nemzeti munkapárt tagja, ma reggel hatvanegyes korában meghalt. Az elhunyt, mint a kiszombori uradalom társtudalajdonosa élénk részt vett Torontalmegye közügyeiben s a király érdemei elismeréséül 1904-ben a III. osztályú vaskorona-renddel tüntette ki. Egy ízben 1901-től 1906-ig a nagyszentesmiskolci kerületet szabadelvű párti programmal már képviselte a parlamentben. A nemzeti munkapártnak megalakítása óta tagja volt. Az 1910-iki általános választásoknál régi kerületében ismét fellépett s egyhangulag megválasztották.

— **Katonai botrány Franciaországban.** Párisból táviratozzák, hogy Perpignauban, a Palace de Ribot-n véres harc keletkezett a katonák és polgárok között. Az incidensre az adott okot, hogy a 13-ik gyalogezred több közkatonáját az altisztek leszárták, mert egyrészt nem voltak szabályosan felöltözve és nagyon hangvul közsöntözték az arra elhaladó katonatiszteket. — A legények visszafeltek, mire aztán a szuronvok szóltak közbe. A publikum a közlegények mellé állt és a harc csakhamar kitört. A polgárok persze ezt az alkalmat is felhasználták és erősen tüntettek úgy a hadsereg, mint a hároméves szolgálat ellen. Több katona, de sokkal több polgár súlyosan megsebesült. A rendőrség állította helyre a rendet.

— **A zöldszászok és a sváb parasztság.** A nagyszobeni és erdélyrészi zöldszászok magyarellenes igazataikat újabbán teljesen új csapásra vették át, mert a százságnak eddig mérsékeltabb elemeit is sikerült már a pángermánoknak Brandeich Rudolf országgyűlési képviselő vezérlete alatt álló táborába terelni. A sváb parasztságnak a magyarországi elleni felzárkása a legújabb cél, melynek szolgálatában már eddig is többféle intézményt és szervezetet léptettek életbe. Így legutóbb gimnáziumi internátust állítottak fel Nagyszobonban és reklámjaikkal főleg azokat a sváblakta vidékeket árasztják el, ahonnan a fiukat a szegedi magyar internátusokba szökték külden. Ezenkívül expedíciókat indítanak ezekre a vidékekre, természetesen mindenkor valami hangzatos jelszó leple alatt.

— **Az ügyvédjelölt kalandja.** Ujvidéken tegnapelőtt két szerb kémét fogtak és azóta a katonai őrség kettőzött éberséggel ügyvel az Ujvidékről Péterváradra vezető hidra. Tegnap este Hity Dusán, egy péterváradai ügyvéd fia Ujvidékről hazament Péterváradra, Ulja a vár északi részén, az úgynevezett belgrádi kapun vezetett keresztül. Nics hadnagynak, a várta parancsnokának gyanus volt a fiatalember és letartóztatta. Hiábavaló volt Hity dr. minden tiltakozása, nem használt semmit. Igazolni akarta magát, de a hadnagy nem fogadta el igazoló iratait. Hity délelőtt tizenegy óráig volt letartóztatva és Demetrovics János dr. ujvidéki polgármester közbenjárására bocsájtották szabadon. Kihallgatták Nics hadnagyot, aki azt vallotta, hogy az ügyvédjelölt azért volt gyanus előtte, mert roppant lassan járt a vár területén és hol jobbra-balra, hol meg hátra nézett és szemlélődött. Hity dr. állítólag ma provokálta a katonatisztet.

— **A párisi gyöngyfüzér-ügy.** Párisi jelentés szerint a négymillió, rózsaszínű gyöngykolliernek rejtélyes eltűnése egyre szövevényesebb lesz. Tegnap este Párisban, a Bois de Boulogneban találtak egy gyöngyfüzért, amely nagyon hasonlít a londoni Mayer Max-czég eltűnt drágaságához. Salomon, a londoni czég párisi ügynöke, aki feladta a gyöngyfüzért, megvizsgálta a talált ékszert és kijelentette, hogy a kollier azonosnak látszik az elveszettel, de a gyöngyök nem valódiak. A londoni és párisi rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **A titokzatos brilliáns-gyűrű.** Egy budai zálogházban Rózsa István detektív tegnap egy brilliánssal és rubinnal ékített gyűrűt talált, amelyre a zálogos öt kölcsönt adott. A gyűrűt egy fiatal leány zálogosította el a múlt hónap 14-én. Megállapították, hogy a gyűrű értéke hétszáz korona. Kétségtelen, hogy az elzálogosító leány lopta. A rendőrség megindította a nyomozást és az iránt is érdeklődik, hogy ki lehet az értékes gyűrű. Felvilágosítást ad a dologban Rózsa István detektív, aki a főkapitányságon a detektív-osztályban található.

— **A sport áldozatai.** Miselák László husz éves bádgossegéd vasárnap délelőtt több társával fociballt játszott. Az egyik játékos oly szerencsétlenül rugta meg Miselákot, hogy a ballába eltörtött és a szerencsétlen embert a Rókus-kórházba vitték. — Halléban a nemzetközi kerékpárversenyen, amelyet tegnap bonvolítottak le, körülbelül a századik kilométernél Bachmann versenyző, aki Junghansot vezette, összeütközött Junghanssal. Bachmann felbukott és oly veszedelmesen sérült meg, hogy nem sokára meghalt. Junghans acánylag könnyen sebesült meg.

— **Rendőri hírek.** Villamos összeütközés. Ma délelőtt a Harsca-utca és Zsigmond-utca sarkán az 530-as számú óbudai villamoskocsi összeütközött Hegedűs József fuvaros teherrel megrakott kétfogatú kocsiával. Az összeütközés következtében Hegedűs József és Balogh Jenő villamos kocsi vezetői súlyosan megsebesültek. Az Irgalmasok kórházába vitték őket. A villamos perronja és az ablakai bezúzódtak. A rendőrség megindította a vizsgálatot. — **A fürdőtolvaj.** A fürdőtolvajok szeszója megint megkezdődött. A rendőrség letartóztatta Höflinger Ferenc nyomdászsegédet, aki a Klauzál-utcai népgözfürdőben a kabinokat feltörte és onnan lopott. — **Eletuntak.** Tegnap este az újpesti összekötő hidon egy kabátot találtak, amelyben Vakariés Ferenc tizennyolcz éves gyári munkás nevére kiállított munkakönyv volt, továbbá a rendőrséghez címzett levél, amelyben Vakariés Ferenc bejelentte, hogy öngyilkos lesz. Valószínű, hogy a Dunába ugrott. — **Az éjszaka ugancsak az újpesti hidról a Dunába ugrott egy iparoskülső férfi, aki nyomban elmerült. A hidon munkakönyvet találtak, amely Aberecz Ferenc szobafestő nevére volt kiállítva. — Zeisz Hedvig husz éves nevelőnő Károly-kört 9. számú lakásán ezüstromságot ivott. A Rókus-kórházba vitték. — Walecsik Béla husz éves lakatossegéd Donáthi-utca 42. számú lakásán mérget ivott. A Rókus-kórházban ápolják. — Veigelstock Pál tizenhat éves magánhivatalnok, a Sziv-utca 66. számú lakásán mellbelölte magát. A Rókus-kórházban ápolják. — Elgázolás. A József-körút 46. számú ház előtt a 303-as számú autotaxi, amelyet Oswald Ignác sofőr vezetett, elgázolt egy ötvenöt-hatvan év körüli munkássasszonyt, aki nyomban meghalt. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenül járt asszony egy villamos elől menekülve, maga rohan az automobil alá. Így a gépkocsivezető nem terhelte felelősségét és a rendőrség megszüntette vele szemben a vizsgálatot.**

— **Halálozás.** Heller Adolf július 19-én 58 éves korában, rövid szenvedés után meghalt. Kovács Jenő, az Első Magyar Általános Biztosító gyulai főügynökségének főnöke, meghalt. Roth Pál, okleveles gépészmérnök, kir. tanácsos, igazgató-helyettes, a Ferencz József-rend lovagja meghalt Budapesten. Delamaire cambrai érsek ma délelőtt Cancaleben (Ille et Vilaine), 65 éves korában meghalt.

x **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Székely Mihály reptülése.** Székely Mihály, a kiváló hadipilóta és konstruktor vasárnap délután látványos repülést végzett Szarvason mintegy hatercezfőnyi közönség előtt. Székely saját szerkesztésű, új monoplánján szállott fel és gyönyörű légi produkciókkal gyönyörködtette szülővárosa közönségét. A szarvasiak városuk hírneves szülöttét meleg ünneplésben részesítették.

© **Elmaradt reptüverseny.** Szatmári jelentés szerint ott vasárnap délutánra Kovasz Andrá és Hegedűs József pilóták reptüversenyt hirdettek nagy belépődíjjal. A várostól gyalog egy óránvi távolságban levő reptüolterségen néhány ezer főnyi közönség gyűlt össze a reptüles megtekintésére. Délután négy órától fél hat óráig vára-

kozlat, hogy a pilóták folszállanak, amit több ízben meg is kíséreltek, de a gurulásnál tovább nem jutottak, nyilván a rossz időjárás miatt. Fél hat órákor azután hatalmas zápor támadt, amely az egész repülést elmosta.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **Elhunyt rajzolóművész.** A magyar művészetvilágot súlyos veszteség érte. *Bellony* László, a legkiválóbb rajzolóművészek egyike, a „Budapest” és a „Kis Újság” belmunkatársa, rövid szenvedés után negyvenkét éves korában tegnap meghalt a fővárosban. *Ballony* Iglón született, szegény sorsu, szász eredetű, de erősen magyar hazafias érzésű szülőktől. *München* Aurél egykori iglói képviselő fedezte fel benne a tehetséget és növendéknek besegítette a budapesti országos mintarajziskolába, ahol ösztöndíjat is kapott. Majd *Lotz* Károlyhoz került és a komponálásban, valamint az állatfestésben csakhamar annyira kitűnt, hogy mestere legkiválóbb növendékei közé számította. Igen sok arcképet festett, amelyek közt a legjobbak *Kosztly* Lajosnak, *Damjanich* Jánosnak és a magyar szabadságharcz jeleseinak arcképei. Mintegy két évtizeddel ezelőtt a „Budapest” szerkesztőségébe került és mint a napi események gyorskezü illusztrátója, országszerte ismert és népszerű lett. Képes lapjain kívül számos művet illusztrált. A férfikora virágjában levő művészt szívészélhűdés ölte meg. Halálát testvérei gyászolják. Temetése holnap, kedden délután 3 órákor lesz a Czuczor-utca 10. szám alatti gyászszobából.

(*) **A pozsonyi magyar színház ténnyévé.** Annak az áldatlan állapotnak, amelyben a soproni magyar színház eddig tengődött, vége szakadt. Ma délután, mint táviratozzák, Sopron város közönsége rendkívüli tanácsulást tartott, amelyen a soproni színház egyhangulag *Polgár* Károlynak, a kitűnő színház direktorának ítélte oda. *Polgár* egyidejűleg fog játszani a téli szezon alatt Pozsonyban is és Sopronban is, olyformán, hogy egész szeptemberben csak Sopronban, októbertől ápriliséig pedig Sopronban hetenként ötször tart előadást, míg Pozsonyban minden nap, végül májusban ismét Sopronban, azontul pedig Szombathelyen és Fiuménban tölti a nyarat. Sopron város ezt a határozatát egyhangú lelkesedéssel hozta meg és bízik abban, hogy ezzel a kitűnő megoldással az áldatlan állapotnak vége szakad.

(*) **A debreczeni válság vége.** *Debreczenből* jelentik, hogy *Mezey* Kálmán, az új debreczeni igazgató holnap odaérkezik, hogy a várossal kötött szerződést aláírja. Ezzel a hosszú ideig tartó színházi válság befejezést nyer.

(*) **Az új Nemzeti Színház építési tanulmányuton.** Az új Nemzeti Színház építési ügyeinek végrehajtó-bizottsága *Berezki* Gyula miniszteri tanácsos, gróf *Bánffy* Miklós kormánybiztos, *Tóth* Imre a Nemzeti Színház igazgatója, *Kertész* K. Róbert miniszteri osztálytanácsos, *Swáb* Gyula miniszteri műszaki tanácsos, *Törny* Emil és *Pogány* Mórizer megbízott műépítésszek, dr. *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából folyó hó 23-án külföldre utazik a legújabban épült színházak és színpadi berendezések tanulmányozására. A bizottság München, Stuttgart, Páris, London, Köln, Duisburg, Cassel, Drezda, Berlin városokat látogatja meg és augusztus hó 12-én érkezik vissza Budapestre.

(*) **A vidéki színház bajai.** Az Országos Színházegyesület szabályai szerint a színházgatókat négy osztályba sorozzák. Az első, második, harmadik és negyedik színházgatókon kívül a stagnáló-engedélyek alapján is működik néhány színház. A legutóbbi időben a harmadrendű, úgynevezett területi igazgatók között mozgalom indult meg, hogy az illetékes helyeken elpanaszolják azokat a károkat, amelyeket nekik a másodrendű színházgatók okoznak azzal, hogy területük jobb és nagyobb színházi városait évközben elfoglalják. A harmadrendű igazgatóknak az a kérelmük, hogy rendelje el a kultuszminiszterium a koncepcziók kiadása előtt, hogy az illető első- és másodrendű igazgatók pontosan jelentsék be, mely városokat szereztek meg kerületeik részére. Ez elvben régóta meg van már, de a gyakorlatban egészen másképp történik. Legutóbb például *Krémer* Sándor minden jogcím nélkül elvette *Fehér* Vilmostól *Mezőtúrt*. Ugyancsak *Fehér* Vilmos *Szalkai* Lajostól viszont *Vácot*, *Tompá* Kálmán *Kiss* Árpádtól elvette *Hát-szeget* és *Vajdahunyadot* és így tovább. A mozgalom *Kiss* Árpád vidéki kerületi színházgató, az Országos Színházegyesület tanácsosa indította meg, bevonva ezen akcióba több színházgatót.

FŐVÁROS

(*) **Szabadságon.** Dr. *Vita* Emil tanácsos, a közgazdasági ügyosztály vezetője, hat heti szabadságra ment. Ez alatt az idő alatt *Purebl* Győző tanácsjegyző vezeti az ügyosztály ügyeit.

(*) **Orvosi kinevezés.** A székesfőváros tanácsa dr. *Rózsa* Félix fővárosi orvost az Erzsébet szegényházi kórház belgyógyászati osztályára rendelő orvossá kinevezte.

(*) **Az új választói névjegyzék.** Budapest székesfőváros központi választmánya a székesfőváros összes választó kerületeinek jövő 1914. évi ideiglenes névjegyzékéi ellen beadott felszólalásokra és észrevételekre hozott határozatait ez év július 20-tól július 30-ig bezáróan a közönségi városházán (IV., Városház-utcai rész, I. em. 103. számú hivatali helyiségben), közszemlére teszi. A határidő alatt azokat bárki megtekintheti és délután 2-től 6-ig lemosolhatja. A sérelmes határozatok ellen július 30-ig lehet felekezni. A felekezések a m. kir. Kuriához intézendők és írásba foglalva a fenti határidő alatt a központi választmány-nál nyújtandók be.

(*) **A közjótékonyági bizottság ülése.** A székesfőváros közjótékonyági bizottsága ma délután *Almádi* Géza tanácsnok elnöklésével *Karányi* Elemér dr. előadásában ülést tartott, amelyen a közjótékonyági egyesületek jövő évi szubvenziójának összegét állapította meg. E megállapítás szerint a közjótékonyági bizottság a következő összegeket hozta javaslatba a tanácsnak:

Stefánia pesti szegény gyermekkorház egyesület 20.000 korona, Budapesti általános poliklinikai egyesület 20.000 korona, Budapesti szűnidei gyermektelep egyesület 4000 korona, *Bródy* Adél gyermekkorház 12.000 korona, *Fehérkereszt* gyermekkorház 12.000 korona, *Gyermekbarát* egyesület 20.000 korona, *Charité* poliklinikai egyesület 6000 korona, *Szent Erzsébet* apácarend női kórháza 4000 korona, Budapesti szegénysorsú tüdőbetegek szanatóriumi egyesülete 5000 korona, *Teleia* venerikus bántalmak leküzdésére alakult egyesület 3000 korona, V. kerületi általános közjótékonyági egyesület 10.000 korona, *Nyomorék* Gyermek Országos Otthona 3000 korona, *Izr.* Szűnidei gyermektelep egyesület 1000 korona, *Magános Urinók* Otthona 5000 korona, *Bethania* Gyermekotthon 3000 korona, *Izr.* siketnémák országos intézete 5000 korona, Országos Anva- és csecsemővédő egyesület 5000 korona, *Izr.* Patronage egyesület 1000 korona, *Kath.* Patronage egyesület 1200 korona, *Prot.* Patronage egyesület 2000 korona, Ezenkívül a közjótékonyági bizottság javasolja a tanácsnak, hogy az egyes kórházakban és intézetekben betegek és növendékek kitarlására a következő összegeket utalják ki a jövő évre: A *Szent Erzsébet* apácarend női kórházában tizenöt szegény női beteg tartására 12.054 korona, az *Irgalomházban* 25 beteg tartására 12.500 korona, A *Vakokat* Gyámoltó Országos Egyesületben elhelyezendő vakok tartására 10.000 korona, A *Nagy-pénteki Református Társaság* árvaházában 10 árva tartására 400 korona, A *Szeretet* Egyesület intézetében három gyermek tartására 1800 korona, A *Klotild* szeretetház egyesület intézetében négy gyermek tartására 2800 koronát. A bizottság ezután a gróf *Koháry*-féle alapítványra beérkezett pályázatokat döntötte el és javasolta, hogy az I. és II. kerületben lakó szegény özvegy vagy magános hajadonok részére megállapított 684 korona 66 filléres alapítványokat a következőknek adják oda: *Kerekes* Lajosné, öz. *Hangyás* Sándorné, *Bozók* Vilma és *Mráv* Szidónia. A budavári honvédszobrot megkoszorúzó magyar nők alapítványából 249 koronát, amely 48-as honvéd hátramaradtjai részére adományozandó öz. *Mosdóssy* Józsefnének és öz. *Hajduska* Gézánának javasolta kiadni a bizottság. Végül a közjótékonyági bizottság a közjótékonyági ügyosztály előterjesztésére javasolja a tanácsnak, hogy az árviz által sújtott vármegyék lakossága nyomorának enyhítésére az inség arányához mérten megfelelő összegű segélyt utalványozzon.

(*) **Készül a Sáros-fürdő.** Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet az I. ker. *Gellért*-térén épülő *Gellért*-(Sáros) gyógyfürdő és gyógyvizes központi fűtő és szellőztető, továbbá egészségügyi, vízvezeték, szennyvízvezető berendezési munkáinak és végül a szükséges fürdőberendezési tárgyak szállítási és felszerelési munkálatainak végrehajtására. Az ajánlatokat 1913 szeptember 15-én hétfőn déli 11 óráig a tanács (XVI.) közgazdasági ügyosztálynál (közönségi városház II. em. 235. ajtó szám) közvetlenül vagy postai úton kell beadni. — Különben pedig a Sáros-fürdő építési végrehajtó bizottsága ma délután *Márkus* Jenő tanácsnok elnöklésével megtartott ülésén felboncolta a Sárosfürdő fa-cement munkáira beérkezett négy ajánlatot és azokat átvizsgálás céljából átadta a fürdő intézőségének.

(*) **A Margitsziget új építkezései.** A Margitsziget feltöltési munkálatai, amelyeket az idei tavaszon a sziget felső csucsán kezdtek meg és a pesti oldalon a Margit-hid irányában folytatnak, nagy lépésben haladnak előre. A hatalmas körtöltés biztosítani fogja a szigetet minden árvízveszedelemtől. A töltési munkálatokkal egyidejűleg a sziget alsó részén, közvetlenül a margitszigeti lejárattal mellett megkezdtek az új igazgatási épület alapozási munkálatait. Az új épületben különféle hivatalos helyiségek lesznek, amelyeket azonban ideiglenesen klub-czölokra is fel fognak használni. A nagy kaszinói épületet, mely a mostani kertészeti telep felkére jön, a jövő évben kezdik építeni.

KÖZIGAZGATÁS

A debreczeni főszámvevő. *Debreczenből* jelentik, hogy *Domahidy* Elemér főispán a megüresedett főszámvevői állásra *Kondor* Kálmán helyettes főszámvevőt nevezte ki.

Kézdivásárhely nagyközséggé alakul át. Kézdivásárhely városban mozgalom indult meg, hogy az elvesztett törvényszék miatt alakuljon át Kézdivásárhely várossá nagyközséggé. Ezzel az eszmével indult meg a házalás és gyűjtik a bevezető aláírásokat. Természetesen nem mindenki fogadja szimpátiával az eszmét, a józanul gondolkodó polgárok ki is nevetik. A vármegye legutóbbi közgyűlésén pedig báró *Szentkereszt* Béla főispán kijelentette a kormány nevében, hogy Kézdivásárhely az elvesztett törvényszékért megfelelő rekompencziót kap, de a városnak nem kell semmi kárpótlás. Vagy a törvényszék, mely 40 év óta van ott, vagy semmi!

Sátorlajuhely város adóssága. Sátorlajuhely város képviselőtestülete szombaton rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyszorozatán több érdekes tárgy szerepelt. A múlt évi zárszámadást csak a számszerű helvesség szempontjából fogadták el, de a fölmentést nem adták meg, mert a képviselőtestület nem akar prejudikálni a most éppen a felkiadások miatt folyamatban levő fejelemi vizsgálatoknak. A közgyűlés elhatározta, hogy szigorú vizsgálatot indít annak megállapítására, hogy a horribilis összegre felszaporodott, behajthatatlanná vált követelések kinek hibájából állottak elő. *Székely* Elek helyettes polgármester ezután indítványt tett: mondja ki a közgyűlés, hogy ha bármely városi tisztviselő annyira eladósodnék, hogy hitelezői folytonosan végrehajtásokkal üldözik és e miatt fizetése egy teljes éven át le van foglalva, azonnal nyugdíjazható, vagy ha nyugdíjra igénye nincsen, úgy végkielégítéssel azonnal elbocsátható. A polgármester indítványát humánus szempontból többen elleneztek, míg végre a képviselőtestület úgy határozott, hogy ezt csak a polgármesterre, a városi pénztárosra és az ellenőrré mondja ki, míg a többi tisztviselőkre nézve minden fölmerülő esetben a közgyűlés intézkedik.

TÖRVÉNYSZÉK

A régi tolvaj. *Lissák* Dávid állás nélküli sültősegédet már háromszor büntették lopásért. Alig hogy kijött a fegyházból, ismét lopásra adta magát. *Tauszig* Ármán cipőüzletét álkulcsossal kinyitotta és onnan 22 pár cipőt vitt el, majd *Krausz* Ferencz ernyőüzletét ugyancsak álkulcsossal kinyitva, onnan husz darab finom ernyőt elvitt. Az árut *Pollanitzer* Nánihánné öleső pénzen megvette. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság *Lissák* Dávidot kétrendbeli lopás büntetésben mondta ki bűnösnek és ezért öt kétévi fegyházbüntetésre ítélte, amelyből hat hetet kitöltöttek nyilvánított az elszennvedett vizsgálati fogsággal. *Pollanitzerné* a bíróság kétrendbeli tulajdon elleni kihágásért egyheti elzárásra és tíz-tíz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A megcsalt férj. *Müller* Menyhértné, kispesti tejkereskedő felesége, viszonyt folytatott *Lissák* Dániellel, aki ugyancsak Kispesten lakik. *Lissák* az asszonytól kisebb összegekben 1330 koronát kapott, a melynek nagy részét együtt költötték el. Közben *Müller* feltűnt, hogy otthon rohamosan fogy a pénz. Az asszony, nehogy a férj rájöjjön a *Lissák*kal való viszonyára, dr. *Fleischmann* ügyvédnél egy kötelezvényt vett fel arról, hogy az 1330 korona egy kölcsön, amelynek a visszafizetését bizonyos idő múlva teljesíteni fogja. A kötelezvényen *Pollák* Mór, mint kezes szerepelt. *Müller* Menyhértné meg akart szökni *Lissák* Dániellel, természetesen magával vite *Müller* Menyhért többi otthon levő 4000 koronáját. Azonban egy level elárulta őket és *Müller* rájött az egész viszonyra. E közben, miután *Lissák* az 1330 koronát nem fizette ki, feljelentette *Müller* mindkettőjüket, azon a címen, hogy az összeget hamis pénz ígéretével csalták ki tőle. A múlt pénteken mindkettőjüket letartóztatták és átszállították a pestyidei törvényszékre.

SPORT

(1) **Kottingbrunn.** A megnyitó nap kedvező auspiciumok közt zajlott le. Minden futamban szép mezőnyök voltak, csak az hatott némileg kedvezőtlenül, hogy a favoritok legtöbbje kikapott. A *Shōnau-díjat* az egyik Szemere-crack: *Andulko* nyerte igen szép stílusban, míg a hetekig lanszirozott *Pilotyról* kitudt, hogy nem is tud ugrani. Jól tartotta magát *Dallos*, de a teljesen top kondícióban starthoz küldött *Andulkov* mellett nem érvényesült. A *Südbahn-handicapot* *Lieblös* nyerte, de alkalmasint más lett volna az eredmény, ha az éppen frontba dobott *Vividnek* neki nem megy *Golconda* úgy, hogy Janek kis híján a lábát törte. Így is negyedik lett nagy súlyával. Részletes eredmények:

I. *Nyeretlen kétévesek versenye.* 5000 K 1000 m. 1. gróf Wenckheim I. Charon (Guttman), 2. Valesca (Gulyás), 3. Aroma (Kozuch). Futottak még: Ágnes asszony, Tibet, Silbak, Sagesse Gimpli, Cocain, Seralvalle, Rocket Gew., Gramola, Taraska, Potiron. Tot.: 10:24, 20:158, 166, 74.

II. *Vaskapu díj.* 5000 K. 1200 m. 1. Mautner V. *Retract* (Korb), 1. báró Springer G. *Missive* (Painter), 3. Imme (Markó). Futottak még: Gigant, Mausl II., Furfangos. Tot.: 10:20—25, 20:46—56.

III. *Handicap.* 3000 K. 1400 m. 1. lovag Landau H. *Rekawinkel* (Gulyás), 2. Little John (Janek), 3. Dovecot (Jurnik). Futottak még: Zergebak, Tiber, Herzkönig, Minister, Maid of Frusdale, Sopron, Szaracón, Álca, Biserta, Fechter, Gateux, Ivoire, Parázs, Ladro, Diamantine. Tot.: 10:112, 2085, 72, 260.

IV. *Schōnau díj. (Gátverseny).* 25.000 K. 2400 m. 1. Szemere M. *Andulko* (Szente), 2. Dallos (Nosal), 3. Biró II. (Slinn). Futottak még: Csárdabeli, Piloty, Bagdad. Tot.: 10:24, 20:34, 40.

V. *Südbahn-handicap.* 5000 K. 2800 m. 1. lovag Landau H. *Lieblös* (Gulyás), 2. Merryman (Carlslake), 3. Zoltán (Kozuch). Futottak még: Vivid, Topper, Vocativus, Hüon II., Good Luck, Golconda, Lucifer II., Javorinka. Tot.: 10:87, 20:75, 43, 121.

VI. *Kétévesek handicapje.* 3000 K. 1000 m. 1. báró Rothschild A. *Apis* (Trigg), 2. Bold (Gulyás), 3. Adelheid (Danek). Futottak még: Rayonne, Bragadino, Lovely. Tot.: 10:40, 20:43, 53.

VII. *Eladók akadályversenye.* 3000 K. 3200 m. 1. gróf Orsich P. *Mädchen* (Hornik), 2. Chinin (Nosal), Blue Aidan (Heasman). Futottak még: Tchabouk, Landeskind, Nólárius, Dick Turpin. Tot.: 10:87, 20:40, 35, 32.

Holnap nincs nagyobb díjazású verseny, de azért jó sportra van kilátás, mert népes mezőnyök várhatóak starthoz. A *Merkensteini díj* és a *Pfaffstätteni díj* emelhető fel a programmból. Az előbbiben hároméves és idősebb lovak találkoznak 2000 méterre. A súlyviszonyokat mérlegelve, *Csecse-baba*, *Irving*, *Aides* és *Seaquill* vehetők figyelembe, míg a *Pfaffstätteni díjban*, amely kétévesek számára van nyitva a youngster-gárda eliteje találkozhat. *Maqlód* itt megmutathatja, hogy tényleg olyan jó-e, mint amilyenek az istálló tartja, mert *Szinezüst*, *Miss Gibbs*, *Patria* és *Tüntetés* megveréséhez jó ló kell. Jelöltjeink:

- I. Szemere-ist.—*Sorbet*
- II. Unbedacht—*General*.
- III. Mitsouko—*Wismar*
- IV. Csecse-baba—*Aides*.
- V. Maqlód—*Springer-ist*.
- VI. Chiquet—*Robusta*.
- VII. Rothschild-ist.—*Látatlan*.

(1) **A szövetségi uszóverseny.** Szomorú eredményekkel lettünk gazdagabbak. A Magyar Uszósövetség két napos versenyt sulyos vereségeket szenvedtünk idehaza az osztrák és a német uszóárdától. Ha a legrövidebb idő alatt nem hatnak oda az illetékesek, hogy rendszeres tréningek és tömegnevelések legyenek, úgy nagyon kevés keresni valónk lesz az athéni fiókolimpiáson. A válogatott stafétánk Berlin város stafétájától kikapott, a magyar hátuszóversenyt egy osztrák uszó nyerte meg, akinek erős küzdelmébe került a győzelem, de az ellenfele — sajnos — nem magyar volt, hanem egy német. A magyar műugróbajnokság szintén Nemetországba vándorolt és az osztrák-magyar válogatott vízipólmérkőzést sem nyerhetjük meg, mert a bécsiek kivonultak a vízből egy igazságtalanul megítélt goal miatt. A részletes eredmények a következők:

Középsúlyos staféta 4 50 m. Piarista főgimn. 1. percz 55.2 mp. sw. o. — 220 yardos bajnokság. 1. Las-Torres Béla MAC 2 percz 34.4 mp., 2. Breslmayer Kálmán MAC. — *Juniorstaféta* 3 100 m. 1. MTK 4 percz 49.6 mp. MAFC. — *Városok közti staféta* 4 100 m. 1. Berlin (Luber, Schultze, Rausch, Otto) 5 percz 20.4 mp., 2. Budapest (Demján, Bródy, dr. Belezmay, Breslmayer) 5 percz 24 mp., 5 méterrel nyerve. — *Mellúszás főverseny* 200 m. 1. Demján BTC 3 percz 11.6 mp., 2. Bitar NSC. — *Előverseny* 200 m. 1. Károly MTK 30 mp., 2. Tóth MAC 7 mp. — *Juniorverseny* 400 m. 1. Rendes Pál MAC 6 percz 35 mp., 2. Kárpáti

NSC. — *Műugróbajnokság.* 1. Luber (Poseidon) Berlin 46.5 pont., 2. Rozgonyi BAK 88.5 pont., 3. Szentessy OTE 120.7 pont. — *Mellúszás 100 m.* (Bajnokok kizárásával). 1. Schutz (Poseidon) 1 percz 28.4 mp., 2. Sinkó FTC. — *Vidékiek versenye 100 m.* 1. Martiny Csillaghegy 1 percz 20 mp. sw. o. — *Főverseny 100 m.* 1. Rendes László MAC 1 percz 07 mp. sw. o. — 150 yardos hátuszóverseny. 1. Kellner IWASC e percz 16 mp., 2. Schutze (Poseidon), 3. Bródy FTC, karsapással nyerve. — 400 m. bajnokok kizárásával. 1. Friesen Berlin 5 percz 50 mp., 2. Eperjessy MAC, 3. Martiny Csillaghegy. — *Junior mellúszás 100 m.* 1. Erdős MAFC 1 percz 37.6 mp., 2. Szőke BAK. — *Junior hátuszó* 100 m. 1. Lehmayr MTK, 2. Erdélyi UTE.

(1) **A nemzetközi atletikai viadal.** A Budapesti Egyetemi Athletikai Club és a Magyar Athletikai Club rendezésén tegnap került először az Üllői-úti pályán a szezon legnagyobb nemzetközi atletikai versenye. Az idegenek közül Macintosh, Woods, Wide és Franzl sikerrel is szerepeltek, mert a magyar atletikák legjava nem állt starthoz: (Szalai, Wardenner, Csóthy) és így minden nagyobb megerőltetés nélkül ragadták magukhoz a győzelem pálmáját. Macintosh és Wide kétszer győzött. Előbbi a 100 és 220 yardon, utóbbi pedig a fél és az egy angol mértföldes síkfutásban. Egyetlen kedvező eredmény volt csak a mi részünkre a három angol mértföldes síkfutásban, ahol *Forgács* Ferencz, a BEAC kiváló távfutója országos rekordot javított 15 p. 35 mp. idejével. A részletes eredmények a következők:

100 yardos síkfutás. 1. Macintosh Anglia 10.2 mp., 2. Rákos MTK, 3. Szentessy MTK. — *Magasugrás.* 1. Gáspár MAC 172 cm. w. o. — *Súlydobás.* 1. Mudin MAC 13.84 m., 2. Toldi FTC, 3. Pogány MAC. — *Neqyed angol mértföld.* 1. Mezei BEAC 52 mp., 2. Rajz MTK, 3. Woods Anglia. — *Távugrás.* 1. Kovács BEAC 675 cm., 2. Franzl WAC, 3. Ashington. — *Egy angol mértföld.* 1. Vide Svédország 4 percz 36.2 mp., 2. Atkinson Anglia, 3. Lovas MAC. — *300 yardos handicap.* 1. Fábián MAC 14 m., 2. Antal MAC 15 m. e., 3. Katzer Spárta 17 m. e. — *Diszkoszvetés.* 1. Toldi FTC 42.04 mp., 2. Michl WAC. — *120 yardos gátfutás.* 1. Stollmar FTC 15.8 mp., 2. Ashington Anglia, 3. Sturka FTC. — *Rudugrás.* 1. Franzl WAC 333 cm., 2. Szemere MAC. — *220 yardos síkfutás.* 1. Macintosh Anglia 22.4 mp., 2. Nagy MAC, 3. Szenes MTK. Macintosh előfutámban a helyzetellen Szenes óvast emelt, hogy az angol őt keresztelte. Az óvasnak annyiból adtak helyet, hogy engedték Szenest a döntőben is indulni. — *Fél angol mértföld.* 1. Vide Svédország 2 percz 04.2 mp., 2. Rajz MTK, 3. Palotay FTC. — *Három angol mértföld.* 1. Forgács BEAC 15 percz 35 mp. (Országos rekord.), 2. Wohlarik MTE, Stoiber WAC és Atkinson Anglia feladták. — *Két angol mértföldes handicap.* 1. Stoiber WAC 60 m. e. 10 percz 15.6 mp., 2. Kariko Egyvetértés, 3. Thomka BEAC.

KÖZGAZDASÁG

Báró Harkányi János lemondása a Ganz igazgatói állásáról. A Ganz-tele Villamosági Részvénytársaság f. hó 19-iki igazgatósági ülésén Tolnay Lajos v. b. t. t. alelnök közölte az igazgatósággal a részvénytársaság elnökének, Harkányi János bárónak átiratát, amelyben kereskedelmi miniszterre történt kinevezetése alkalmából az elnöki állásáról lemond. Az igazgatóság elhatározta, hogy távozó elnökének érdemeit jegyzőkönyvileg örökíti meg és egyúttal intézkedett, hogy cégjegyzési jogosítványra töröltessék.

Kinevezés. A pénzügyminiszter dr. Bánász László dohánvjövedéki szegéditkárt, a Magyar Dohányviság szerkesztőjét és kereskedelmi akadémiai tanárt pénzügyi tükárrá nevezte ki, a dohánvjövedéki központi igazgatósághoz.

Nem fuzionálnak a villamosok. A Budapesti Közuti Vaspálya Társaság és a Budapesti Villamos Városi Vasut a következőket közlik velünk:

Egy Bécsben megjelenő közgazdasági lapban és ennek nyomán a ma reggel megjelenő hetilapokban, a közuti és városi vasut fuzionálásáról kalandos hírek közöltek, amelyek tévesek és minden alapot nélkülöznek. E hírekkel csak annyit igaz, hogy a fővárosi tanács az ismert közgyűlési határozat alapján érintkezésbe lépett mindkét vasutársasággal és kérte a Kossuth Lajos-utca—Erzsébet-hídi vonal terveinek betérjesztését. Ez pedig embrionális alap, amelyet tárgyalásnak nevezni semmiképpen sem lehetséges. A két társaság a közölt hírekkel annál is inkább megegyezik, miután ezek esetleg a közönség félrevezetésére vezethetnek.

Csőd a fehérgyarmati hitelintézet ellen. A Fehérgyarmati Hitelintézet hónapok óta válságos viszonyokkal küzd és nem képes fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. A válságnak vége az lett, hogy a hitelezők egy részének kérésére a szatmári törvényes elrendelte az intézet ellen a csődöt. A bank 1909-ben alakult és jelenleg 300.000 korona alaptőkéje van. A kis intézet tulajdonosok immoolizálta magát két tételben: 400.000 koronát helyezett el jelzálogos kölcsönképpen és

minthogy a sulyos pénzügyi viszonyok miatt újabb hitelek nem tudott szerezni, zavarok közé jutott. A helyzet az, hogy a betevők minden valószínűség szerint megkapják egész követelésüket, ha csak a csődlejárás nem fog annyi költséggel járni, hogy a betevők egy része is kénytelen lesz követeléséről lemondani. A részvénytőke elvesztettnek tekinthető és a hitelezők egy része sem lesz egészen kielégíthető.

Csödben a Kobrak-gyár bécsi üzlettársa. A Kobrak-gyárat Bécsben Guttentag Márton képviselte, aki jelentékeny kiterjedésű cipőüzletet folytatott. A Kobrak-gyár és Kobrak Mór ügyeinek nyilvánosságra júlása után Guttentag fizetéseket nem teljesített és minthogy a hitelezőkkel megfelelő egyezséget nem tudott kötni, a törvényes elrendelte a csődöt. Tartozásai meghaladják az egymillió koronát. A Kobrak-gyár körülbelül 80.000 koronát követel árúban. A fizetéseketlen-ségnél tulnyomólag bécsi intézetek vannak érdekelve.

Motorcsónak-gyár Budapestben. Penger Ferencnek, a Magyar evezős-szövetség elnökének kezdeményezéséből a múlt héten részvénytársasági alapon egy motorcsónak-gyár létesült Budapestben. A társaság alaptőkéje 150.000 koronában állapított meg, mely összeget teljesen be is fizették. Itt említjük meg, hogy egy tekintélyes német motorcsónak-gyár is szándékozik Magyarországon gyártelepet berendezni.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog Hitelbank 4 százalékos forint névértékű közzégi kötelezőinek tervszerű évi kisorsolása folyó évi augusztus hó 1-én délelőtt 10 órakor fog a bank sorsolási termében megtartatni.

A Józsefvárosi Bank újabb közgyűlése. A Józsefvárosi Bank és Takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése tudvalevőleg arra utasította az igazgatóságot, hogy kérje meg az intézet ellen a csődöt, egyúttal 14 napi haladéktól is adott az igazgatóságnak arra, hogy ezt a határozatot végrehajtsa. Az igazgatóság ennek az utasításnak még nem tett eleget, mert hír szerint újabb tárgyalások vannak folyamatban, amelyek a felszámolás békés és zavartalan kimondását akarják biztosítani. Az igazgatóság augusztus 28-ára hívja össze a folytatógas közgyűlést és ekkor fog eldölni, hogy volt-e a tárgyalásoknak eredménye, vagy pedig tényleg csöddel fogja végezni az intézet pályafutását.

Közvetlen személy- és podgyászforgalom török állomásokkal. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint, ellentétben a régebben e tárgyban közölt híreinkkel, az egyrészt angol, francia, belga, svájci, német, osztrák, magyar, szerb és bolgár, másrészt török államok közötti forgalomban a háborús viszonyok következtében fennálló forgalmi zavarok megszüntetésével és a rendes forgalom újra való felvételével a közvetlen személy- és podgyászforgalomban érvényes jegyek kiadása és a podgyász közvetlen elszámolása ismét életbe lép. A közvetlen jegyek kiadása és közvetlen podgyászszállítás ezen időpontig továbbra is fel van függesztve.

Kivonat a hivatalos lapból

— Julius 21. —

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Bölöny Dénes gazdasági akadémiai rendkívüli tanárt a VII. fizetési osztályba gazdasági akadémiai rendes tanárrá, dr. Palotay Dezső, Legány Ödön és dr. Schürger János gazdasági akadémiai segédtanárokat, továbbá Juhos Lajos, Stolp Ödön és Pesthy Béla gazdasági akadémiai adjunktusokat pedig a VIII. fizetési osztályba gazdasági akadémiai rendkívüli tanárokká, dr. Besskó József debreczeni gazdasági akadémiai rendkívüli tanárt a VIII. fizetési osztályba főállatorvossá, Szentannai Sámuel gazdasági tanárt földmívelésiskolai igazgatóvá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Weichhart Olga beregszászi állami polgári leányiskolai r. tanítónt jelenlegi minőségében a sátoraljai helyi állami polgári leányiskolához, Deli Margit szabadkai állami felsőbb leányiskolai s. tanítónt jelenlegi minőségében a szegedi állami felsőbb leányiskolához, Lábán Mária szegedi állami felsőbb leányiskolai s. tanítónt jelenlegi minőségében a pozsonyi állami felsőbb leányiskolához, Dobay Sándor nagyikindai állami főgimnáziumi r. tornatanítót az egyi állami főreáliskolához, Kmettykó Lajos kassai állami főreáliskolai r. tornatanítót a budapesti I. ker. állami főgimnáziumhoz, Lehotzky József erzsébetvárosi állami főgimnáziumi r. tornatanítót a szentesi állami gimnáziumhoz helyezte át.

Felelős szerkesztő
DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ
Kiadó-tulajdonos:
Magyar Ujságkiadó Vállalat
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

Ked

Bu
zette
tattal
ak és
eladók
csak mi
áraknál
ár 11.70
legelőcső
buzáért.
fillérrel
8.60—8.
nás áron
kon. Né
buza 11.
lós min
A h
nyitáshá
magasab
lyamán,
aranyu
minek f
lyamok
zárlatho
októberi
az októ
rom, az
ben a ju
geri őt f
A ké
Buzá
77.5 k 22
dára. Bács
gi: 100
2375 q 7
200 q 76
22.50 K
jul.—aug.
aug. ppar
200 q 16
kocsira k

AR

De
hogy m
együtt a
bot meg
hangon
nagy va
kenyere
dolgozn
Sokszor
megvete
nek én
lalkozás
nek? —
tem ez
szinész
den szer
eredm

Egy
kis Mio
várműve
sankint
a Neuil
fővárosk
fásátoru
előzőleg
Nem ké
eszközö
teni. Al
tömeg a
bele egy
hammal
szet pro
gyogott;
snyp t
erényes
jöttek.

Azo
három
elegend

TŐZSDÉK

Gabonatőzsde

Budapest, július 21. A készáru piacra kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálat mellett szemben a malmok elég jó vételkedvet mutatnak és jobb árakat is könnyedén engedélyeztek. Az eladók kissé tartózkodók voltak és így mindössze csak mintegy 15.000 q buza kelt el, a szombati árnál 10 fillérrel drágábban. A legdrágább eladási ár 11.70 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.30 korona 75.8 kilós raktár-buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 7 és fél fillérrel drágább. Forgalmakerült 1500 q uroz 8.60—8.67.5 koronás áron, 200 q zab 8.95 koronás áron és 500 q tengeri 8.35—8.47.5 koronás áron. Néhány vagon augusztusban szállítandó új-buza 11.25—11.42.5 koronás áron kelt el, 76 kilós minőségű súly alapján.

A határidőpiacra a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan s a szombati zárlathoz némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma meglehetősen vontatott és szűk arányú volt, állandóan jó vételkedv mutatkozott, minek folytán az irányzat szilárd maradt, az árfolyamok pedig elég jól tartották magukat. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza kilenc fillérrel, az áprilisi buza tíz, az októberi rozs hat fillérrel, az októberi zab három, az újtengeri három fillérrel emelkedett, ellenben a júliusi tengeri 8 fillérrel, az augusztusi tengeri öt fillérrel gyöngült.

A készáru piacra elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 78.5 k 23.30 K, 380 q 77.5 k 22.70 K, Pestvidéki: 250 q 79 k 23.40 K Budára. Bácskai: 400 q 77 k 22.70 K, Felsőmagyarországi: 100 q 78.5 k 22.65 K, Raktárból: 500 q 76.3 k 22.70 K, 1570 q 76.3 k 22.70 K, 1442 q 76 k 22.60 K, 2375 q 77.8 k 22.90 K elevátor. **Új buza.** Pestvidéki: 200 q 76 k 22.70 K aug. száll. Bácskai: 200 q 76 k 22.50 K aug. száll. Felsőtisza: 2530 q 76 k 22.60 K júl.—aug. **Rozs új:** 1000 q 17.18 K, 200 q 17.30 K aug. ppar. **Zab:** 200 q 17.90 K kpl., **Tengeri:** magyar 200 q 16.70 K kpl., vagonba, román 100 q 16.95 K kocsira kpl.

A határidőpiacra kötöttet délelőtt:
Buza április 11.95—12.06—12.00—01, Buza október 11.42—43—40—51—46—47, Rozs október 9.02—01—08—04, Zab október 8.32—31—38—33, Tengeri május 7.31—38—31, Tengeri július 8.26—27—15—17, Tengeri augusztus 8.27—25—14.

Zárlat 1 órakor:

Buza április 12.01—02, Buza október 11.47—48, Rozs október 9.04—05, Zab október 8.32—33, Tengeri május 7.31—32, Tengeri július 8.17—18, Tengeri augusztus 8.14—15.

Bécs, július 21. Buza nagyon szilárd. Tiszavidéki 12.10—12.50, Morvavölgyi 9.85—10.85. Tót felvidéki 11.00—11.45, Rozs kellemesebb. Tót felvidéki 8.85—9.15, Pestvidéki 8.95—9.25, Délivásutvidéki 8.80—9.05. Különféle magyar 8.80—9.05, Osztrák 8.60—8.90, Tengeri emelkedő, Zab kellemes. Időjárás felhős.

Értéktőzsde

Budapest, július 21. A kedvezőtlen balkáni hírek, amelyek a hadviselő felek harcziás hangulatának a bizonyítékai, nagy tartózkodást okoztak a spekulánsok körében. A forgalom ezért teljesen megcsappant, de az üzlet iránya szilárd volt mindvégig, mert Bécsben híre járt, hogy a békétárgyalások rövidesen megindulnak, ami a zottani bányáértékek árát tevékenyen megjavította. Nálunk 1—2 koronás javulás állott be, ami délben a szilárd berlini jelentés nyomán újabb előmenekelt tett. A zárlat igen szilárd, de nyugodt volt. A készáruértékeket is drágábban keresték, a járadékpiac változatlan maradt.

Az előtőzsdén kötöttet: Magyar hitel 812—814.50, Magyar bank 530—530.50, Rima 684—687, Közuti vasut 643.50—637, Temesvári szesz 554—556, Phöbus 166.50—167.

A déli tőzsdén kötöttet: Osztrák hitel 618—619, Magyar hitel 815—816.50, Prompt kor. 81.10, Agrár-bank 485.50—486, Jelzálog 415—416, Magyar bank 531.25—535.25, Fabank 223, Belvárosi takarékp. 620, Esztergom-szászvári 390—396, Ganz 3290, Központi takarékp. 1575, Rima 685.50—688, Közuti vasut 637—639, Temesvári szesz 554—556, Phöbus 166.50—168.50, Franklin 585.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 618.50, Magyar hitel 816, Leszámitoló 505, Jelzálog 415, Rima 688, Államvasut 694, Városi 357, Közuti 637, Magyar bank 534.

Bécs, július 21. Tekintettel a bonyolult külpolitikai helyzetre a spekuláció tartózkodóbban visel-

kedett, a forgalom egészen csöndes, azonban az árfolyamok elég ellenállást anusítottak. A déli tőzsde irányzata nyugodt, a forgalom csöndes. Alpesi részvények nem voltak képesek megtartani árfolyamlásukat.

Berlin július 21. (Értéktőzsde.) Annak a jelentésnek dacára, hogy a bolgár kiküldöttek Nisbe utaztak, és a bécsi előtőzsde jobb irányzati jelentéseket küldött, az árfolyamjavulások csak igen jelentéktelenek voltak, ami a spekuláció tartózkodására vezetendő vissza, mert Törökország kétszínű magatartást követ, valamint arra a hírre, hogy a törökök tovább előnyomultak és hogy meg szállították Drinápolyt. Az üzlet folyamán általában inkább árfolyamvesztéseket jegyeztek fel, amely bányá- és villamosági-értékekben volt érezhető leginkább. Amerikai és Kanada vasutak későbbben megjavították árfolyamaikat. Orosz bank-értékek Pétervárral egybehangozva, szilárdak voltak; egyéb árfolyamváltozások alig említésre méltók. Csak zárlat felé volt az irányzat Párisnál egybehangozva szilárdabb. A készáru piac ipari értékeinek irányzata nem volt egységes. Napi pénz 3—2½%, ultimópénz 5, magánkamatláb 3½%.

Üzleti tudósítások

Tojástőzsde, július 21. Tiszavidéki: eredeti 89—91, felsőmagyarországi: eredeti 89—90, kosárúru 1534 darab 1 K), átszámítva 93 K. Irányzat: tartózkodó.

Budapest-kőbányai sertésvásár, július 21. Hizott sertésárak. I. Magyar elsőrendű: Fialat nehér (páronként 320 kilogrammon felül) 132—135 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kgr.) 132—135 fillérig. II. Magyar szedett: Közép (páronként 240—280 kgr.) 144—146 fillérig. Sertéslétszám: július 18-án volt készlet 47.682 darab, július 19—20-án felhajtott 513 darab, július 19—20-án elszállított 148 darab, 21-ére maradt készlet 48.047 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Budapesti juhvásár, július 21. Felhajtott 683 darab juh. Árjegyzések ezen tudósítás zártáig: Elsőrendű ürü 68—74 fillérig. Középmínőségű ürü 62—64 fillérig. Anyajuhok 56 fillérig. Az irányzat szilárd, az árak változatlanul maradtak.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS

A REJTÉLY KULCSA

— FRANCZIA REGÉNY —

IRTA: RICHEBOURG EMIL

145

De mit tehettem? Ő akarta. Mikor látta, hogy mennyire javunkra van, ha ő a többivel együtt a deszkákon járkal, ugrál s a nagy dobogást meg-megüti, homlokon csókolva, hízegő hangon mondá: — Lásd apácska, most már nagy vagyok, illik, hogy én is megszolgáljam kenyeremet. Szégyenleném magamat, ha nem dolgozom. — És aztán gyakran ismételte: Sokszor mondtad, hogy semmiféle kereset sem megvetendő s ha atyám színész, miért ne lennék én színész? Jobban szeretném, ha foglalkozásodat szégyenleném és miattad kerülnek? — Mit felelhettem volna erre? Megöleltem ezzel a dolog elintéztetett. Mione valóban színész lett. Szakmájának egymásután minden szerepét megkísérelé s mindig a legnagyobb eredménnyel.

Egy egész héten át Neuillyben csak a szép kis Mionéről beszéltek. Ugy látszik, hogy a várművek körletlen kívül szerzett hírneve lassankint Párishoz közelebb is elterjedt és hogy a Neuillyben levő fiatal színésznőről már a fővárosban is beszéltek, mert szombat este fasátorunk előtt már jóval az előadást megelőzőleg, roppant embertömeg volt látható. Nem kellett a közönséget mesterséges csáb- eszközökkel édesgetni és kíváncsiságát felkölteni. Alig hogy pénztárainkat felállítottuk, a tömeg a fasátor nézőterére zudult s nem telt bele egy negyedóra, minden hely mintegy rohammal elfoglaltatott. A terem — mi, a színész- proletárjai is „teremről“ beszélünk — ragyogott; sok elegáns fiatal ember, hölgyek szép toilette-ekben, csak kevés zubbony és ernyős sapka viselő. Sokan saját fogataikon jöttek.

Azon vasárnap annyi látogató volt, hogy három nappali és két esti előadás nem volt elegendő arra, hogy mindenki helyet kaphas-

son. Kénytelen voltunk több mint ezer látogatót a pénztártól visszautasítani. Eközben nagy- szerű bevételeink voltak s úgy látszott, hogy a szerencse istenasszonya a bőség szarujából most áldásaival eláraszt. Üzlettársam gondolkozásmódja egészen más volt, mint az enyém; én bőkezű, sőt pazarló valék, ő önző, fősvény volt; míg én mindent másoknak adtam, ő mindent összekapargatott, Neki a pénz volt mindene, Istené; egyébre nem gondolt, mint a meggazdagodásra. Mint nem igen lelkiismeretes embert ismertem és nem is tiszteltem érdemén felül. Még meg se érkeztem Neuillybe, máris többször megbántam, hogy vele üzleti kötelékbe léptem. Mint mindjárt látni fogja, uram, társam pénzért mindenre képes volt, még gyalázatos büntett véghezvitelére is. Egy feslett életű semmittevő, ama haszontalan naplopók egyike, kik idejüket nem tudták mással tölteni, mint a boulevardokon sétál- gatni, kaczer hölgyek boudoirjait látogatni, a színpalak mögött, kétes hírű társaságokban, játéktárlangokban megjelenni, szóval, a könnyelmű élet posványos helyein fetrengeni, egyike amaz aljas alanyoknak, kik, úgy lát- szik, csak arra születtek, hogy a szülőik által szorgalommal gyűjtött vagyont lehetőleg rossz- szul használják és gyorsan elfecséreljék, mon- dom, egy ilyen egység taláta, hogy Mione igen inyere való falatka, melyet megizlelni nagyon kellemes lenne. Csapatunk egyik tagja, egy gonosz ember, kit magam sem tudom, hol vettünk fel, a derék urat házi viszonyainkról értesítette, s megértette vele, hogy Berluret társ- samban szövetségesre találhat. Ez amaz egyén- nek, kinek nevét nem sikerült megtudnom, kétszer-háromszor találkozott, melynek ered- ménye az volt, hogy Berluret tizezer frankért, melynek fele neki azonnal letétezt, magára vállalta, hogy Mionét kiszolgálhatja, azaz az elrabláshoz szükséges előkészületeket meg- teszi.

— A nyomorult gazember! — szólalt meg a gróf villámló szemekkel.

— Aljas, gaz, semmirekellő! — tevé hozzá Morillon tompa hangon, Aztán folytató: Az

előadás végeztével mindenki sietett átöltöz- ködni, a nők a kocsikban, a férfiak pedig a színpadon és a színpalak mögött. — Mione, mi aztán együtt megyünk — mondá a hölgyek egyike, egy meglehetősen csinos leány, kit mi röviden Lolotte-nak nevezünk és aki Mione mellett jól-rosszabb naiv szerepeket szokott játszani. — Igen, igen együtt, hiszen megígér- tem önnek. — A férfiak hamarabb felkészül- tek, mint a hölgyek — kiknek majd ez, majd az volt toilettéjükön igazítani való — s már a színházat elhagyták, míg a nők csak kissé később indultak a restaurant felé. De térjünk vissza Mionera. Ő és Lolotte a sorban leghátul jöttek karonfogva. Lolotte hirtelen felkiáltott: Gyűrűmet ott felejtettem. — A kocsiban? — igen. — Hiszen el nem vész, holnap ott fogja találni. — De valaki elviheti vagy lehet, hogy leesett s a szeméttel kiséprik. Ön ismeri gyü- rűmet, Mione, szép gyémántgyűrű és igen szí- vemen hordom, mert emlék édes anyámtól. Kérem, térjünk vissza, még nem vagyunk messze; hamar ott leszünk és gyorsan vissza- jövünk, úgy, hogy még a többiekkel egy percze érkezünk meg. Mione gyanutlanságá- ban csakis társnője bosszankodását, aggodását látta és nem akarta kérését visszautasítani. Ugyanazon az uton, amelyen jöttek, sietve visszamentek. Mindketten azonnal felmentek a kocsiba. Lolotte a gyertyát, melyet előjete- lők perczében eloltottak, meggyújtotta és a gyűrűt keresni kezdé. — Ide, igen, ide tettem, nagyon jó emlékszem... Istenem, Istenem, sehoh sem találok; bizonyosan ellopták! Min- denfelé kereste, vagy legalább úgy tett, mintha keresné és komoly bosszankodás jeleit adá. Mione, ki jó és résztvevő volt szorgalmasan segített keresni. Így körülbelül tíz percze eltelt. — Ah, Istenem, mily ostoba vagyok, — mon- dá Lolotte és többé nem zokogott — hiszen a másik színházkocsiban hagytam, mikor Heloi- sehez átmentem egy zsebkendőt kölcsönözni. Mégis csak roppant szeles vagyok; ilyesmi csak velem történhetik!

(Folyt. köv.)

Magyar királyi államvasutak Miskolczi üzletvezetősége, 26816/903. szám.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége a vonalai részére az 1913. évben még szükséges 4300 q portland cement szállításának biztosítására nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. év augusztus hó 9-én déli 12 órakor a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének I. általános osztályához benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1913. év augusztus hó 8-án déli 12 óráig a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába letendő. Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzüli nem fogadjatnak el.

A részletes pályázati feltétel és az ajánlatra használandó ajánlati minta valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthető s kívánatra alulirt üzletvezetőség által megküldetnek.

Miskolcz, 1913. év július hó 9-én.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség: Miskolcz.

(Utánnymás nem díjazatik.)

GYERTYÁNLIKET Máramaros megye. A legszébb, legégszesegebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely ásványtűrdő és visgyógyintézet.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR legújabb kötete: a magyar novelláírás kiváló jelesének érdekes meseszövege, művészi stílusa színpompás novelláit tartalmazza. SZINI GYULA: A rózsaszínű hó. 190.

A bosznia-hercegovinai országos vasutak igazgatósága. 18.743-1913. III/c. ex számhoz.

Forgalmi kimutatás 1913. június haváról.

Vonalhosszúság: 940 km.

Table with columns: IDŐSZAK, Szállított (Személyek száma, Áruk tonnákban), Bevétel, Összehasonlítva az 1912. évvel (Bevétel, Különbözet). Rows for 1913. január, 1913. május, 1913. június, and Összesen.

Sarajevo, 1913. évi július hó 11-én.

Az igazgatóság.

Rákospalotai Takarékpénztár Részv.-T.

Hirdetmény.

A „Rákospalotai Takarékpénztár Részvénytársaság” rákospalotai bej. czég közgyűlési határozat folytán egyesül a „Pestmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság” budapesti bej. czéggel.

A kereskedelmi törvény 202. §-ának rendelkezése szerint a „Rákospalotai Takarékpénztár Részvénytársaság” összes hitelezői ezennel felhivatnak, hogy követéseiket jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt a „Pestmegyei Takarékpénztár Részvénytársaság” rákospalotai fiókjánál annál is inkább jelentsék figyelembe vehetők nem lesznek.

Rákospalota, 1913. július 21.

Rákospalotai Takarékpénztár Részv.-Társaság Igazgatósága

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 21-én.

Large table with multiple columns: Mai záró árfolyam (PéNZ, ÁRU), Allamadoság, Más kölesönök, Záloglevelek és kölesönköltvények, Bankok részvényei, Takarékp. részvényei, Biztosító-társ. részvényei, Gözmalomok részvényei, Könyvnyomdák részvényei, Külföldi vállalatok részv., Közlekedési vállalatok részv.

SHINHAZAK

Budapest, kedd, 1913. július 22.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/8 órákor

A diákhercegnő

Operette 3 felvonásban.

Írták: Willner és Bodanszky. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerzőtte: Reinhardt Henrik.

Személyek:

Margaréta hercegnő	Bartók Etel
Alajos fejedelem	Czakó Pál
Max, fia	Haller Irina
Von der Aue Walter	Bálint Béla
Dr. Flemming, tanár	Kovács Viora
Von Stolzenbus	Belinszky J.
Follenburg grófnő	L. Mihály J.
Dreibalm, rektor	Küvessy L.
Hauer, vendéglős	Havass Imre
Pedellus	Szigethy A.
A felesége	K. Almásy
A cselédje	Markó E.-né
Komorna	Abay Ilona
Orvos	Puskás D.

Műsor:

Szerda: A diákhercegnő
 Csütörtök: A diákhercegnő
 Péntek: Ouasimodo, a notredame-i templom harangozója
 Szombat: A dollárkirálynő
 Vasárnap d. u.: Cigány-szerelm
 Vasárnap este: A diákhercegnő

Budapesti Színház

Este 7/8 órákor

Az éjjeli ügyvéd

Bohózatos operett 4 felvonásban.

Írta: Feld Máttyás. Zenéjét szerzőtte: Schütt Walter.

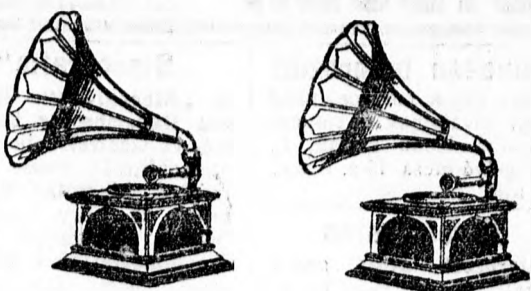
Személyek:

Dr. Pióca Pál	Kiss Miklós
Lujza, neje	Boris Bianca
Ozv. Manlicherné	Szathmáryné
Bernardi	Sarkady A.
Ella, neje	Artó Ilonka
Csalogány Sári,	Pallay Rózi
Vall,	Várady Jolán
Ferenó, inasa	Komoly E.
Mitfresser Izidor	Parányi
Sára	Dellinó

Műsor:

Szerda: Az éjjeli ügyvéd
 Csütörtök: Az éjjeli ügyvéd
 Péntek: Az éjjeli ügyvéd
 Szombat: Az éjjeli ügyvéd
 Vasárnap d. u.: Az éjjeli ügyvéd
 Vasárnap este: Az éjjeli ügyvéd

Megoldva a kérdés!

Bármely beszélőgépen Pathéfon-lemez játszható, mely tudvaleg a legjobb lemez, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal Pathéfon-lemez játszható.

Ujdonság: Beszélőgép, 2 hangdoboz. — 1 Pathé hangdoboz 10 drb kétoldalu lemezzel 70 korona

kizárólag

REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszertelepén
Budapest, Király-u. 58.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

Nagy tölcseres grammophon
10 drb lemezzel 40 korona.

Az Én Ujságom

előfizetési ára:
 Negyedévre K 2.50
 Félévre ... K 5.—
 Egész évre K 10.—

Singer és Wolfner
 Andrássy-ut 16. sz.

GUMMI halhólyag
 valódi francia és angol gyártmány,
 tucatonta 2., 4, 6., 8., 10., 12.,
 és 14. K. s tucatnál 20% engedmény.

Mintagyűjtemény
 12 darab különféle fazon óvszer 4 K.

NAKIRA
 törv. védett valódi indiai paragummi
 fűtőanyagosság tucatja 12.— kor,
 3 tucatnál 20% engedmény.

Uterus-Spray női külön-
 legesség
 14.— korona. Post. Dékisz. orvosi rendelésre
 8.—10 vasárnapon korona 10.

Irrigátor 3. — korona és
 feljebb.

Bésmétes, ábrás árjegyzéket ingyen, bérmentve és titoktartással küld a

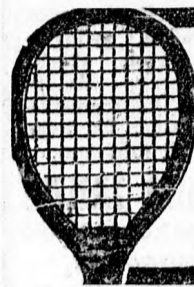
Magyar Orvosi Műszertár,
 Budapest, VII., kor., Rákóczi-ut 32.
 (A Rókus-kórháznál szemben.)

MARGIT GYÓGY-FORRÁS

(Bereg megye.)

a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha **VIEHZÉSEK** esete forog fenn.

Megrendelhető: **Édeskúty L.** nál Budapeston és a forrás közelségénél Munkács.

LAWN-TENNIS RAKETEK

javítása és ujjonnan hurokja legelőrendű angol szakmunkás által, legjobb minőségű angol hurokkal saját műhelyemben.

Kertész Tódornál

Budapest, IV., Kristóf-tér
Lawn-tennis és mindenemű sportcikkekről árjegyzék ingyen és bérmentve. :: :: ::

Modern tőkeértékesítés

Magánosan álló egyének, gyermektelen házaspárok és olyanok részére, kiknek szükséglettel tulajdadják vagyonuk kamatait, kiknek inkább áll érdekükben, hogy maguknak minden veszteség nélkül élethossziglan nagyobb évi jövedelmet biztosítsanak, mint az, hogy időjüket örököseik részére megőrizték, legalkalmasabb egy életjárdék megszerzése. Például egy 65 éves egyén 10.000 K betét után a takarékpénztárról kamatokban 3% -ra = 350 K -t kap évente, ellenben életjárdék fejében 10% -ra = 1000 K -t kap évente, tehát több, mint háromszoros jövedelmet szerzemagának, ha a szerződést az

"ANKER"

élet- és járadék-biztosító társaságnál

BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér

„ANKER“-palota köti meg.

Állomány 1920. év végén

Összes vagyon	195.116.550.02 korona
Biztosítási állomány	90.008 kötvény
Kötvény	586.142.377.27 korona
Biztosítási tőke	1.701.779.11 évjár.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölniczbánya, 572 méter. Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad tófürdők, villanyozás és masszázs.

Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kötő konyha és ócsa ellátás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 heti tartózkodás után 60% árengedmény. Szobák egész időnyre ócsa átalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Vladár József dr. Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

The Champion

kerékpárokat dupla harangsapággal és szabadontutatóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfel- emelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon havi 10 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csenőket, lámpákat, pedálokat, lánccokat, konuszokat és eszéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítunk vidékre is bárholva

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár- és alkatrész nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Fióküzletek: VI., Andrássy-ut 55. Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körút 6. Diszárjegyzék 1300 képpel ingyen és bérmentve.

Mint hogy a Helikal Premier kerékpárokkal az utolsó két évben majd nap-nap után renkívül sok kollektánsunk voltak, kénytelenek voltunk a kerékpárok forgalmabővítésétől megakadályozni. Dívatos Premier Special kerékpárok darabja 90 korona. Helikal Premier kerékpárok 120 korona.

Kerény Arnold

SZÁLLITÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 37

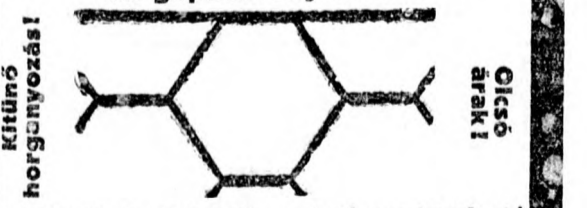
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállítástokat valamint podgyászfűvarozást

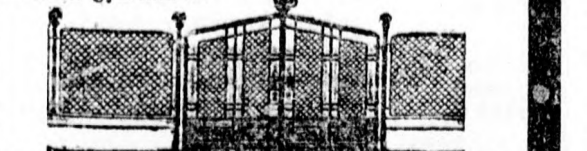
Hutter és Schrantz R.T.

szitaára- és nemez-posztógyárak magyarországi telepe Budapest, X. Gyömrői-ut 80/36.

Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször esavart gépsodronyfonatait

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! (Nem tévesztendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek) — Tűskés huzalok, sima huzalok, költőshegyű szegők stb. igen jutányos árban. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártatnak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók

a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, előnyös árak mellett. Költségvetések és tervezetek díjtalanul

Egyszerű és finom

BUTOR részletre

vagy meghatározott időre.

Még nem létezőt előnyös feltételekkel készpenz árak mellett csak 6% kamat fizetendő. Értéstássel szolgál

Liszt István ur

Kristóf-tér 8. I. em. Butorraktárban.

Oláh Gábor: Korunk hőse

Verses regény. Ára 3 Korona.

Kiadja a Franklin-Társulat.

Kapható: Lampel R. könyvkereskedésében (Wodianer F. és Fiai r.-t.) Budapest, VII., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

A magas Kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk, és pedig: Egyszerre 8 golyóra tölthetők, a legjobb ismétlő vadászfegyverek.

Kropatschek fegyverek:

- 1 drb teljesen jó, Kropatschek csendőrségi fegyver ... 20.—
- 1 „ szebb Kropatschek csendőrségi fegyver ... 25.—
- 1 „ ideális szép Kropatschek csendőrségi fegyver ... 30.—
- 1 „ Kropatschek szurony ... 1.—
- 1 „ fegyverszif ... 1.—
- 1 „ szélesebb és jobb ... 2.—
- 1 „ derekszij táskával ... 3.—
- 1 „ tölténytáska ... 3.—
- 1 „ élestitény ... 10.—
- 1 „ vak-töltény ... 10.—
- 1 „ csavarhuzó, nyéllel ... 40.—
- 1 „ törlóvas fegyvertisztításhoz ... 20.—

Kitűnő egyenruhák Elegáns polgári ruhák Legszebb libériák

Revolverek:
 1 drb 7 mm jó központi revolver 5.— 6.— 7.—
 1 „ 9 „ „ „ 8.— 9.— 10.—
 1 „ 12 „ „ „ 10.— 11.— 12.—
 1 „ revolvertek bőrből . . . 3.— 4.— 5.—
 25 „ töltény 1.50 1.75 2.—

Az összes fegyveralkatrészeket legolcsóbban szállítjuk.

Viszonteladók nagy árengedményben részesülnek.

Ezen fegyverek hatóságoknak, rendőrségnek, erdészeknek, mező- és erdőőröknek, vadászoknak és magánosoknak nagyon ajánlhatók, szobadisznek is nagyon alkalmasak. — Az összes fegyverek tiszták, rozsdamentesek, katonai puskaművesek által kipróbáltak. — Fegyverárjegyzékünket kívánatra bérmentve küldjük.

Tiller Mór és Társa Budapest, Váci-utca 35.

A hirdetések rovataiban minden szöveg egyszerű betűkkel, közönséges papírral, kompakt betűkkel, szedve hat állással, szedve

KIS HIRDETÉSEK

A hirdetések rovataiban minden szöveg egyszerű betűkkel, közönséges papírral, kompakt betűkkel, szedve hat állással, szedve

Házasságokat

díszkrónán, minden igénynek megfelelően közvetít **Nagy Jenő** elismerten legbizalmasabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-utca 36. I. emelet 3. Cégnevelési levezetés.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K. B. — **Barta József** konrervgyára Felka (Szepesmegye.)

Felső kereskedelmi

iskolát végzett fiatal urleány, ki a magyar, német, gyors- és gépírást tökéletesen bírja, a magyar és német levelezésben jártas, ügyvédi vagy bármely más vállalatnál, irodába állást keres. Cím: H. M. Bpest, Rákóczi-utca 68., III. 26.

Könyveket

egy-egy jobb műveket, valamint egész könyvtárakat az irodalom minden ágából, ugyancsak használt tankönyveket magas áron vásárol Lukács Gyula antikváriuma Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 15.

Házfelügyelői

állást keres nagyobb bérházba intelligens géplakatos, vizsgázott gépész az édes anyával Liftkezeléshez ért. Ajánlatok Megbízható 28* jellegre Szikray hirdetőjébe, Váci-körút 33.

Elegánsan

butorozott külön bejárattal utcai szoba villanyvilágítással, fürdőszobával augusztus elsejére kiadó a Páratinus-házban. Közlekedés Horn Ede, Dávid-utca 3., I. em. 8.

Eladó telkek

3 telkek a vecsési Andrásy-telep legjobb helyén, ketű együtt, kisebb gyári célra is nagyon alkalmas, olcsón eladó. Jó fekete föld, bőséges víz. Bővebbet Szabadság-tér 10. szám. Hívesnél.

Tokaji

szamorodni 1906. évi 5 liter 11 korona. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres íveg 12 korona, bérmentve Grittner Lajosnál, Tokajban.

Kajszinbaraczkot

öttilos postakosarakhnt 4 koronáért szállít: Mertz Nándor, Nagyváradon.

Zálegezédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kivállok és teljes értékét kifizetem.

SINGER JAKAB

ékszerkereskedő

BUDAPEST,

Király-utca 91. sz.

Isabella-utca sarkán.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépírás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossággal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedűs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 35-62.

Felkálalók

UTMUTATÓJA szabadsághoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.

Díjtalanul küldi:

Arón és Mohár

szabadsági és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körút 9. szám.

Csinosan butorozott

utcai szoba, magános urnó vagy hivatalnok ur részére azonnal kiadó Budán, I., Kékgyögy-utca 15-a. I. em. 8. ajtó.

Féregmentes

butorozott utcai szoba intelligens ur vagy hölgy részére elsejére kiadó. István-utca 35. II. em. 3.

Gyorsírás

és gyorsgépírás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanólyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-utca 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépírás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás napoként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvtelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Glogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-utca 12. szám.

HUNGARIA

beszélőgépek

előszárnélkültek is

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány

rezleffizetésre is

olcsón kaphatók:

Deményi és Tsa

Budapest VI., Teréz-körút 4.

Képes árjegyzék ingyen.

„Stenografia”

A „Stenográfia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépíróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-utca 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-utca 60.) Figyelmeztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezéseivel sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-utca 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírási, gépírási, helyesírási és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépírásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépírás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Írásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-utca 20. (előbb Rákóczi-utca 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jutállást. Verszegény-ség, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kizárólag: Chicagó, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek: Széchenyi körút 10. Dobozy-körút 1. 10 kr. Használati utasítás. Főraktár Balázs Károly E. drogueria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi

amerikai cipő-

különlegességek kizárólagos előrusítása.

Nyári ujdonságok!

BUDAPEST

IV. Kigó-tér 1. (királyi bérpalota)

V. Dorottya-utca 5-7.

VII. Erzsébet-körút 42.

DEBRECZEN

Piac-utca 44.

ZAGREB

Ilica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,

DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK

a legelőnyösebben

POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZERTELEPÉN

Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.

VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK. ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Mendelovits Adolf

asztalos-mester

TELEFON

JÓZSEF

949

Czímre

vigyázn

tessék!!

Román-stilű ebédő, legjobb kivitelű hálószoba és uriszoba olcsó árban eladó. — Ugyanott konyha és előszoba butor

Budapest VIII. Népszínház-u. 25.